

SoftwareBus

IrfanView (2)
EssentialPIM
Kaderdag 4/11
De webbrowser Opera
Zoeken in Windows 10
Tips voor de Chromebook

2017 **6**

Officieel orgaan van **hcc!CompUsers** interessegroep

Inhoud

- 1 Voorpagina
- 2 Bij de voorplaat
- 2 Voorwoord
René Suiker
- 3 Kaderdag 4 november
René Suiker
- 5 AOMEI & Reviewers gezocht
Redactie & Folkert Vos
- 6 Dokken in Gimp
Isja Nederbragt
- 9 Colofon
- 10 GIMP-extensions
Wessel Sijl
- 13 Ubuntu Studio (6)
Ton Valkenburgh
- 16 Zoeken in Windows
Rein de Jong
- 19 IrfanView (2)
Rinus Alberti
- 22 Tips voor de Chromebook
Ronald van den Tol & René Suiker
- 24 Telefonie over internet
Rein de Jong
- 27 EssentialPIM
André Reinink
- 31 De webbrowser Opera
Henk Geesink

Bij de voorplaat

Nu eens niet een op computertechniek gebaseerde voorplaat, of toch wel? Jazeker. In dit nummer staan een aantal artikelen afkomstig van het altijd actieve platform Digi-Foto. Wintertijd ... bij uitstek de tijd om eens wat met al die opnames te doen. Met al die tips en tools moet er zeker wat van te maken zijn. Als hommage aan dit platform daarom dit sfeervolle winterplaatje.

Voorwoord

2017. Het zit er bijna op.

Traditioneel blikken we altijd even terug, zo tegen het einde van het jaar. Een beweging jaar, ook voor de SoftwareBus, vooral door alles wat zich rondom de vereniging CompUsers heeft afgespeeld in het conflict met de moedervereniging. Het conflict is nog niet beslecht, dat moge duidelijk zijn. Neem van mij aan, het heeft me de nodige energie en tijd gekost. Vooral heeft het me heel veel plezier ontgenomen, plezier dat ik toch in mijn computerhobby aan de dag leg, hetgeen hopelijk mag blijken uit de inhoudelijke artikelen die ik schrijf.

Ik zit al vele jaren in het bestuur van CompUsers en ik ben ook al weer enige jaren actief als hoofdredacteur van dit mooie blad. We hebben met elkaar mooie dingen gedaan, veel plezier beleefd aan onze hobby, door met elkaar te delen. Dit alles zeker onder een wapperende vlag van HCC, maar wel één die wapperde op afstand, want we helpen elkaar graag, als een zelfstandige vereniging die in samenwerking met andere groeperingen het bezig zijn met digitale hulpmiddelen naar een hoger plan tilt.

Als bestuur van CompUsers en als redactie van dit blad doen we er alles aan om u, als abonnee op (of anderszins lezer van) dit blad, te verrassen met actuele en nuttige content. Wij hebben niet voor niets als motto 'Voor leden; Door leden'. We naderen het eind van het jaar, hét moment van bezinning. En we gaan proberen tot elkaar te komen. We willen graag door. Door, als een geweldige vereniging, waar we samen met duizenden leden en abonnees, nog steeds veel plezier aan beleven.

En we hebben tijdens een fantastische kaderdag begin november (waarover elders in dit nummer meer) kennis gemaakt met de mogelijkheden van mediation en we willen dat een kans gaan geven. We willen er samen uitkomen; dan kan CompUsers verder, als actieve vereniging in goede relatie met de rest van de HCC, en daarbij willen we doorgaan met ons fantastische blad SoftwareBus.

Tijdens het afgelopen jaar hebben we ook weer de traditionele CompUfairs georganiseerd, waar de sfeer geweldig was, de belangstelling nog steeds groot. Dank aan alle vrijwilligers, die er elke keer weer voor zorgen dat het programma aantrekkelijk is. Door alle besoumeringen hebben we, helaas nog niet zo veel als de bedoeling was, aan extra content op afstand gedaan. Publicatie van Reviews op de website is van de grond gekomen, met dank aan de reviewers en de webmaster. En we hebben we weer zes keer een goed gevulde SoftwareBus geproduceerd, dankzij de belangeloze inzet van onze zeer gewaardeerde vrijwilligers. We danken al onze vrijwilligers nogmaals voor al het werk dat ze voor onze vereniging verzetten.

Ook deze SoftwareBus is weer goed gevuld, al heeft het onze eindredacteur wel de nodige hoofdbrekens gekost, want de kopijstroom kwam maar mondjesmaat en zeer laat op gang. Gelukkig zijn er een aantal mensen waar we altijd op kunnen rekenen. En al zijn sommige mensen (zie ik een spiegel?) altijd wat laat en soms zelfs net té laat, toch ligt er weer een mooi blad voor u.

We gaan vooralsnog door, met vertrouwen in de toekomst. Een toekomst waaraan u kunt bijdragen, door nieuwe ideeën aan te dragen. Ideeën die uitgewerkt kunnen worden omdat juist in een zelfstandige club als CompUsers deze ideeën snel tot uitvoer gebracht kunnen worden. CompUsers ondersteunt u daar bij. Ook daarin weten wij mensen te enthousiasmeren om elkaar bij te staan en hun hobby te verbreden. Laten we samen pal staan en slag- en veerkracht tonen!

Namens de redactie en het bestuur wens ik u een zalig of vredig of geweldig kerstfeest, afhankelijk van de wijze waarop u dit wilt vieren. Wees voorzichtig met vuurwerk en olieballen! Tot ziens in een hopelijk kalmer vaarwater in 2018.

René Suiker
Hoofdredacteur

Je wilt ook wel eens iets schrijven in de SoftwareBus? Dat kan. Graag zelfs!
Wil je uitsluitend redigeren? Dat kan ook!

Neem contact op met:
redactie@compusers.nl

Sluitingsdatum volgend nummer:
11 januari 2018

● Kaderdag ●

Op 4 november jl. verzamelde het CompUserskader zich weer in het Motel Breukelen, voor de kaderdag. Deze wordt tegenwoordig twee keer per jaar georganiseerd, als uitvoering van het beleid om meer in ons kader te investeren. Zo'n dag heeft een driedubbel doel of misschien nog wel meer.

Normaal is het doel om met elkaar het beleid voor de komende tijd te bespreken, als een soort klankbord voor het bestuur. Daarnaast is er vaak een educatief element en ten slotte is het een gezellig samenzijn, waarbij we ook de inwendige mens niet vergeten.

Dit keer stond er veel op de rol in het kader van het conflict met de moedervereniging, of althans met het hoofdbestuur daarvan. Want voor alle duidelijkheid, we hebben geen conflict met andere groeperingen, integendeel zelfs.

Tijdens de extra ingelaste ALV tijdens de MegaCompUfair is er gesproken over de mogelijkheid van mediatie tussen het hoofdbestuur van HCC en het bestuur van CompUsers. We hebben dat als vereniging nadrukkelijk opengehouden en we hebben een kandidaat voor de rol van mediator uitgenodigd ons iets te vertellen over conflictantering. Hij (Hubert Noordman) biedt aan om in dit conflict te bemiddelen, waarbij hij geen partij is. Hij gaf uitleg over gezonde samenwerking, ongezonde samenwerking, over belangen, kracht, ego en doelstellingen. Hij vroeg naar het gevoel bij diverse varianten voor de toekomst en ook naar hoe wij er met verstand over dachten. De bedoeling is, dat hij een soortgelijke exercitie met het hoofdbestuur uitvoert, indien beide partijen besluiten om zijn aanbod in te gaan.

De resultaten van dit korte onderzoek zijn wel van belang voor de invoering van de rol, maar daar zullen we verder niet over berichten, omdat deze oefening uitsluitend succesvol kan zijn, als men op volledige vertrouwelijkheid kan rekenen. En dus respecteer ik dat ook in dit artikel.

Heel duidelijk werd wel, dat we vooral moeten kijken naar de toekomst en niet te veel moeten blijven hangen in het verleden.

Na de sessie met Hubert verliet hij ons en gingen wij verder met de rest van het programma, dat overigens deels wel voortborduurde op hetgeen we in de ochtend hadden gedaan. De vice-voorzitter blikte terug op het afgelopen jaar en uiteraard kwam daarbij het conflict nog een keer aan de orde. Daarnaast werden uiteraard ook de actiepunten uit voorgaande bijeenkomsten tegen het licht gehouden. Hij gaf aan, dat er op sommige punten wel voortgang is geboekt, bijvoorbeeld de reviews die we nu op de website hebben staan. Het zijn er nog niet veel, maar ze zijn wel van goede kwaliteit en meer zullen er volgen. Daarnaast hebben we ook flinke stappen ge-

maakt met 'gastheer-/gastvrouw' tijdens onze bijeenkomsten in De Bilt. Verder zijn er de afgelopen tijd cursussen aan het kader gegeven over presentaties, over schrijven van artikelen. Op andere vlakken, zoals samenwerking met externe partners, een multidisciplinaire (multimediale) redactie en uitbouw van onze presentatie op Sociale Media, is minder voortgang te melden. Duidelijk werd, dat het conflict met het HB heel veel energie heeft gekost en tot letterlijk ziekmakende spanningen heeft geleid.

Vervolgens presenteerde Jurriaan Nijkerk mondeling zijn analyse van de financiële situatie van HCC, die minder rooskleurig lijkt dan naar buiten toe gepresenteerd wordt. Dit is iets om rekening mee te houden. Hij memoreerde dat HCC onze zelfstandige status indertijd heeft ingesteld, om bij een eventueel faillissement van CompUsers (toen: DOS-gg) zelf overeind te blijven, maar dezelfde zelfstandigheid werkt ook andersom.

Daarna werd uitleg gegeven over een SWOT-analyse. SWOT staat voor Strengths, Weaknesses, Opportunities and Threats, ofwel sterktes, zwakten, kansen en bedreigingen. Deze uitleg diende als basis voor de workshops, waarmee een aantal werkgroepen aan de gang werd gezet.

Er werden vijf werkgroepen samengesteld, die vervolgens de opdracht hadden om een SWOT analyse uit te voeren met betrekking tot een mogelijk toekomstscenario voor CompUsers in relatie tot HCC. De resultaten van deze sessie worden nog uitgewerkt en in een later stadium met alle leden gedeeld. De bedoeling is dat op de ALV van 21 april 2018 een besluit wordt genomen over de toekomst van onze vereniging.

We kunnen wel nu alvast delen dat we de volgende scenario's hebben besproken/geanalyseerd met ons kader:

1. Volledige zelfstandigheid, los van HCC.
2. Handhaving van de status quo, dus verzelfstandigde groepering binnen HCC.
3. Een volledige interessegroep binnen HCC, dus zonder eigen zelfstandigheid, met afdracht van vermogen aan HCC.
4. Zelfstandige status met een associatieverdrag met HCC, zodat we elkaar kunnen versterken, maar wel onze zelfstandigheid houden.
5. Een interessegroep binnen HCC, maar met een overdrachtsovereenkomst, waarbij we dus op voorhand enige rechten blijven houden

Deze analyse leverde veel interessante gedachten op, die alle nader uitgewerkt moeten worden.

Vervolgens lieten we dit alles even bezinken tijdens een 'eenvoudige doch voedzame' maaltijd, waarbij natuurlijk de discussie af en toe nog gevoerd werd, maar waarbij we zelf ook gevoerd werden door de koks van het etablissement.

Na de lunch mochten alle werkgroepen hun analyse presenteren, waarbij ook weer de individuele terugkoppelingen vertrouwelijk behandeld worden. De analyse biedt in elk geval een basis voor de sessies die het bestuur in het land gaat organiseren om onze leden voor te lichten over de mogelijkheden, de voor- en nadelen en de kansen en de bedreigingen. In deze voorlichtingssessies gaat het HCC hoofdbestuur ook een rol vervullen, zodat zij hun visie op de situatie ook voor het voetlicht kunnen brengen. En uiteindelijk zullen de leden dan in de vergadering van 21 april a.s. een besluit nemen.

Na de presentaties van de werkgroepen kregen de Platforms de gelegenheid hun jaarplan en begroting voor te bereiden en eventueel te presenteren. Alle Platforms maakten gebruik van de mogelijkheid tot voorbereiding, maar alleen DigiFoto en DigiVideo maakten gebruik van de mogelijkheid om hun plannen met het kader te delen. Dat kwam eigenlijk wel gelegen, want de dag was omgevlogen en het was nadrukkelijk nog wel de bedoeling om de dag samen af te sluiten aan de bar, in een wat informelere setting. Daar werd in bescheiden mate gebruik van gemaakt en zo werd een boeiende dag op gepaste wijze afgesloten.

V.l.n.r.: René, Evert en Frans

Ton, namens werkgroep 1

Links: Frans, rechts: Ger

Opgelet! Ervaringen met AOMEI Backupper

Redactie SwB

Bij het uitvoeren van een restore van een eerder door AOMEI Backupper gemaakte back-up kan zich een probleem voordoen bij niet-Windows-partities.

Of dat standaard zo is of incidenteel, is ons niet bekend, maar dit probleem deed zich onlangs in werkelijkheid voor op een multi-bootsysteem waarop zowel Windows- als Linux-partities stonden. De gebruiker van dat systeem, Roel, was geïnteresseerd geraakt in AOMEI na het lezen van het artikel van Frans de Wilde, dat gepubliceerd werd in SoftwareBus 2017-4.

Roel volgde de aanwijzingen van Frans én de gebruiksaanwijzing van AOMEI. Daarbij had hij bedacht dat het verstandig zou zijn om bij wijze van proef een back-up te maken en die back-up vervolgens terug te plaatsen door middel van de Restore-functie en daarbij uiteraard weer de handleiding te volgen.

Helaas liep het uit op een teleurstelling, want nadat de restore voltooid was, bleek de Linux-partitie, die op dezelfde disk stond, geheel verdwenen. Niet alleen overschreven, maar ook vergroot met de beschikbare 'non-allocated disk-space'. Roel was er uiteraard niet blij mee, maar wist voldoende van systeembeheer om met de hem bekende middelen zijn systeem te herstellen naar de Ausgangssituatie. Vervolgens bracht hij de redactie van de SoftwareBus op de hoogte van zijn ervaringen met AOMEI. De redactie besloot hierop, na overleg met Frans de Wilde, het geval voor te leggen aan de helpdesk van AOMEI.

De helpdesk reageerde zeer open en stelde een aantal vragen die ertoe zouden moeten leiden dat door eigen onderzoek de oorzaak boven water zou komen. De (voorlopige) conclusie was dat de huidige (laatste) versie van AOMEI Backupper niet in staat is Linux-partities te herkennen en dat het derhalve in de Restore-modus in staat is Linux-partities die op de 'restore' disk staan, te overschrijven dan wel te partitioneren. AOMEI heeft toegezegd dit verder te zullen onderzoeken.

Dus, wil je AOMEI Backupper gebruiken, raadpleeg vooraf vooral de handleiding. Op pagina 5 staan de systeemeisen en filesystemen die ondersteund worden. Bij niet-ondersteunde filesystemen blijkt de bestaande Linux-partitie te worden overschreven. Pas dus op als je een dual-bootsysteem hebt, gebaseerd op Windows en Linux.

Reviewers gezocht

Folkert Vos

Zoals bekend zijn wij sinds dit jaar begonnen met het reviewen van software.

In de SoftwareBus en op de website zijn de eerste reviews geplaatst, maar om het project te doen slagen zijn er meer reviewers nodig.

Ik roep de leden van onze vereniging op om hun bijdrage daaraan te leveren en reviewer te worden.

Er is een lijst met programma's die het waard zijn om beschreven te worden, maar indien je zelf een veel gebruikt programma wil beschrijven dan is dat in overleg ook mogelijk.

Voor iedere review wordt een kleine vergoeding gegeven.

Interesse..? Wil je onze lijst..?

Wil je verdere informatie..?

Neem dan contact op met Folkert Vos, die optreedt als coördinator.

Mail naar review@compusers.nl

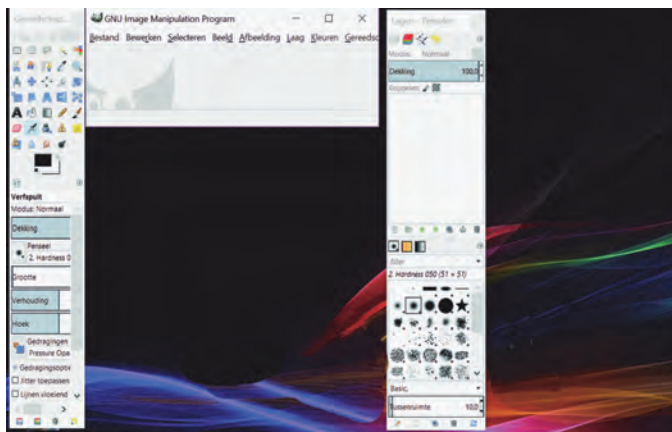
● Dokken in Gimp ●

Isja Nederbragt

Gimp is een van de weinige beeldbewerkingsprogramma's die de gebruiker de mogelijkheid bieden het scherm zelf in te delen. Gimp is gemakkelijk aanpasbaar aan je voorkeur, mits je weet hoe dat moet.

Gimp is een wat eigenzinnig programma. Soms werkt het wat omslachtig, soms bevat het heel leuke functies. Een daarvan is dat Gimp naar persoonlijke voorkeur op het scherm ingericht kan worden. Dat is niet zo makkelijk in de handleiding te vinden. Voor dit artikel is Gimp-versie 2.8.22 onder Windows gebruikt.

Als Gimp de eerste keer wordt geopend zijn er drie losse vensters in beeld. Het middelste is het venster waarin wordt gewerkt. Links en rechts zijn standaard een aantal functies, zoals de 'gereedschapskist' en een aantal dialoogvensters geopend.

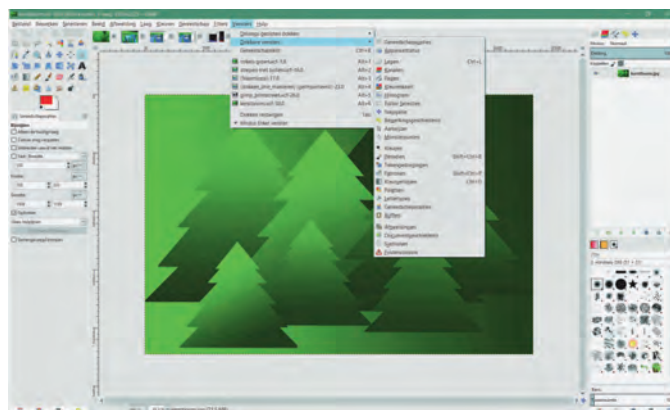
Als Gimp voor het eerst na de installatie wordt opgestart, staan alle vensters los van elkaar op het scherm. Dat wil zeggen, er zijn twee verticale vensters en een horizontaal venster. Ze bevatten een paar dialoogvensters en, in het midden, het werkveld waar de te bewerken afbeeldingen staan. De losse vensters vergemakkelijken het werken voor professionele gebruikers, vooral als er met twee schermen wordt gewerkt, maar de meeste mensen lijken er een hekel aan te hebben, omdat al die vensters boven elkaar kunnen staan en je ze steeds moet verplaatsen om ermee te kunnen werken.

Vroeger had je dat maar te accepteren en och, het wende wel. In de nieuwste versies geeft Gimp de mogelijkheid de vensters aan elkaar vast te zetten, *enkel-modusvenster* genoemd. Dan lijkt het meer op wat gebruikelijk is in andere programma's. Gimp heeft daarnaast ook de mogelijkheid dialoogvensters naar eigen voorkeur te plaatsen (of weg te laten), los of aan elkaar gekoppeld.

Dialogvenster

Een dialoogvenster is een venster dat een gereedschapsoptie of een speciale taak bevat. Het instellen van eigenschappen van de functie waarmee wordt gewerkt is daarin aanpasbaar. Voorbeelden ervan zijn de instellingen van een tekengereedschap (in de afbeelding links in het verticale venster) of het lagenvenster waarin de diverse lagen zichtbaar zijn (in de afbeelding rechts bovenin). Dokbare dialoogvensters zijn die dialoogvensters die naar eigen wens te plaatsen zijn. Het in een dialoogvenster plaat-

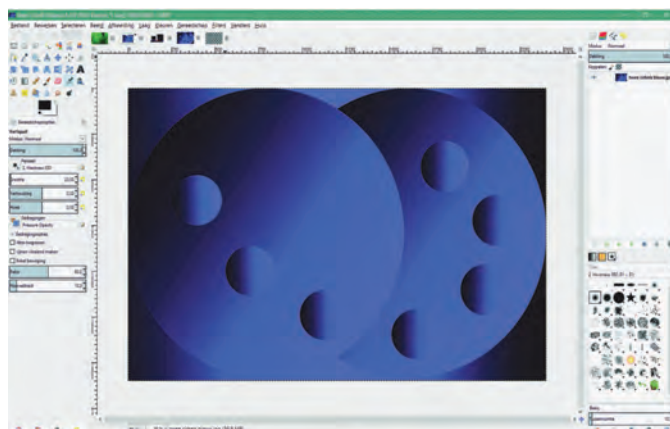
sen wordt dokken genoemd, naar het Engelse 'to dock', wat 'aanleggen of koppelen' betekent. Gimp geeft een lijst met dokbare vensters. Die staan in de menubalk > 'Vensters' > 'Dokbare Vensters'.

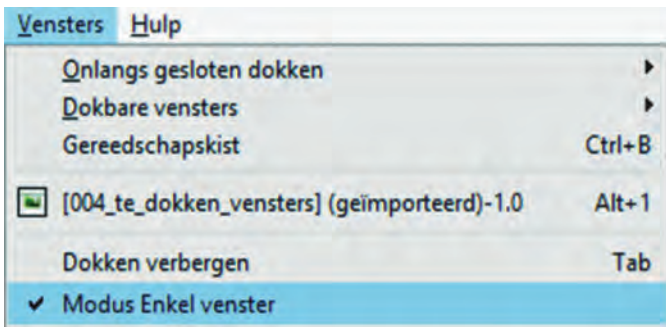
Vele dialoogvensters kunnen worden gedokt. Iedereen zal daarin zijn eigen keuze maken. Niet alleen is er keuze uit het dialoogvenster, ook is er te kiezen waar het venster gezet wordt en hoe. Al die mogelijkheden komen aan de orde.

Enkel-modusvenster

Als Gimp voor de eerste keer is opgestart staan er drie vensters los van elkaar (zie afbeelding hierboven): het beeldbewerkingsvenster staat in het midden, de gereedschapskist links, met daaronder de gereedschapsopties als dialoogvenster. Rechts staan lagen, kanalen en paden en daaronder kwasten en patronen. De meeste Gimp-gebruikers geven echter de voorkeur aan aan elkaar gekoppelde vensters. Ook worden in de dagelijkse praktijk meer dialoogvensters gebruikt dan Gimp standaard opent, zoals de bewerkingsgeschiedenis en de navigatie. De standaard instelling van Gimp is die met losse vensters met een beperkt aantal dialoogvensters. Dat is eenvoudig te veranderen en hoeft maar eenmaal te gebeuren, want de instellingen worden onthouden bij afsluiten.

Alle vensters zijn aan elkaar gekoppeld. Dit geeft een heel ander beeld dan de modus met losse vensters.

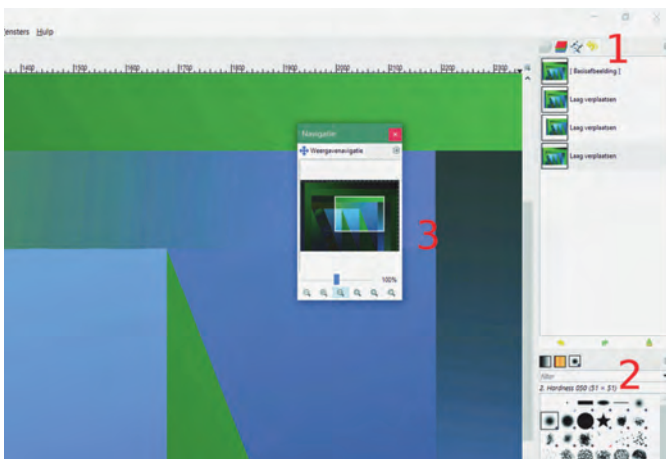

Overschakelen tussen de modus met enkel venster en met losse vensters bestaat uit het zetten van een 'vinkje'.

Ga daarvoor in de bovenste menubalk naar 'Vensters' en klik onderaan op 'Modus Enkel venster'. De diverse vensters worden dan aan elkaar gekoppeld. De plaats van de losse vensters bepaalt waar ze vastgezet worden, dus wat los rechts staat komt rechts aan het bewerkingsvenster vast te zitten, en wat links staat links. Door weer op 'Modus Enkel Venster' te klikken komen de vensters weer los.

Dialogvensters plaatsen

Dialogvensters in de 'Modus Enkel Venster' staan aan elkaar gekoppeld. Maar ze kunnen daarnaast ook los staan. Er kunnen ook meerdere dialogvensters in één venster staan, met tabbladen achter elkaar. Er is dan maar één dialogvenster actief. Ze zijn herkenbaar aan het icoon en kunnen worden geactiveerd door op het icoon van het tabblad te klikken. Een functie kan ook alleen in een venster staan. Dan is die functie altijd meteen te bereiken. Dat is handig als er veel gebruik van wordt gemaakt. Diverse dialogvensters kunnen onder elkaar worden gezet, links of rechts van het werkvenster. En ten slotte kan - zoals eerder gezegd - een dialogvenster ook los staan, ergens los op het werkvenster.

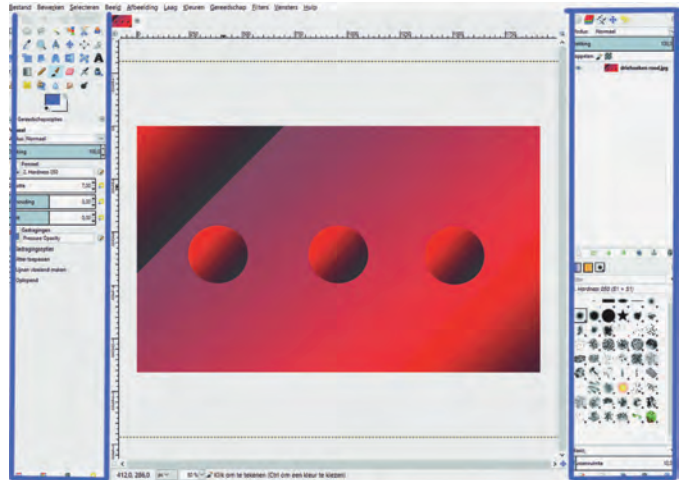

- 1: Enkele dialogvensters staan achter elkaar en ze zijn te herkennen aan het icoon. In deze afbeelding is de 'Bewegingsgeschiedenis actief'. Activeren gaat via klikken op een icoon.
- 2: Ook hier staan enkele dialogvensters achter elkaar, maar in een venster dat onder dat van nr. 1 staat.
- 3: Dit venster is losgekoppeld en staat nu los, op de plek waar het naartoe is gesleept. In de praktijk staat het vaak in de weg.

Het plaatsen van een dialogvenster verloopt in stappen omdat Gimp zo'n venster in eerste instantie zelf rechtsboven neerzet bij de al aanwezige tabbladen. Moet het van jou ergens anders staan, dan sleep je het via de icoon van het tabblad boven het werkveld. Na loslaten van de icoon is het dialogvenster losgemaakt en staat het boven het werkveld, of eronder - de oude kwaal van Gimp met losse vensters - dan zie je het niet meer.

Via het tabblad sleep je het venster vervolgens naar de plek waar je het hebben wilt. Na loslaten van de cursor plaatst het zichzelf.

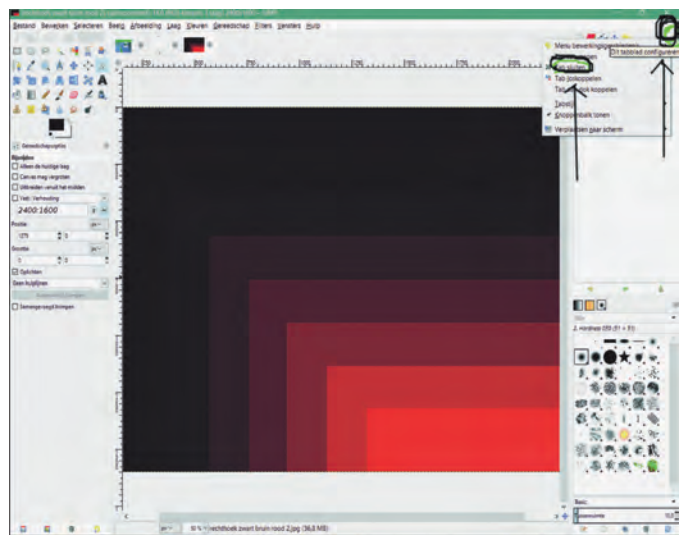
Dokken is niet overal mogelijk. Neerzetten kan boven in een bestaand venster, naast een al aanwezig tabblad. Zodra de goede plek is bereikt wordt het bestaande tabblad voorzien van een (tijdelijke) zwarte rand. Door het icoon los te laten wordt het dialogvenster dan het volgende tabblad. Dokken kan ook op plekken waar dat wordt aangegeven met een blauwe streep. Die wordt zichtbaar als met het te dokken venster over die plek wordt gesleept. Het dialogvenster wordt dan als apart venster geopend. Bevalt het gekozen niet, dan is het altijd ongedaan te maken.

De blauwe strepen geven aan dat op die plek een dialogvenster gedokt kan worden.

Verwijderen van dialogvensters

Dialogvensters kunnen natuurlijk ook verwijderd worden. In de vensterbalk, helemaal rechtsboven, staat een klein pijltje. Met een klik erop opent zich een menu. Klik op 'Tabblad sluiten' om het meest rechtse tabblad te sluiten. Om een dialogvenster dat niet rechts staat te sluiten wordt eerst het tabblad van het betreffende venster losgemaakt door het tot boven het bewerkingsvenster te slepen en daar los te laten. Dat dialogvenster staat nu los. Een klik op het sluitteken (kruisje) rechtsboven sluit het hele venster. Een klik op het pijltje eronder opent een menu met daarin de optie 'Tabblad sluiten'.

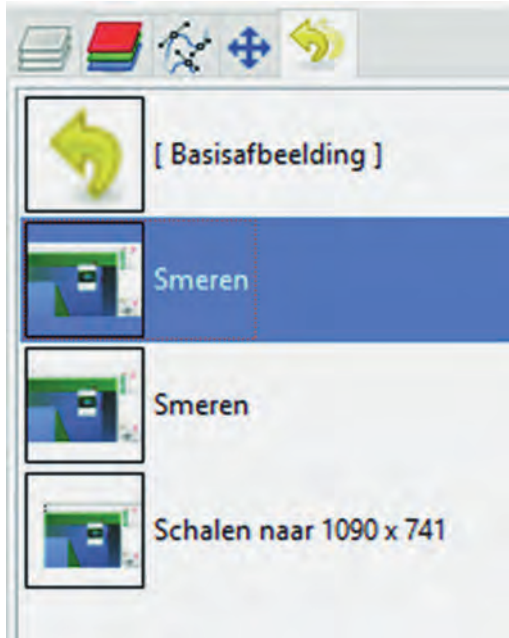
Het sluiten van een dialogvenster gaat door op het heel kleine pijltje rechtsboven (in de zwarte cirkel) te klikken en vervolgens in het geopende menu op de gewenste optie te klikken.

Een voorbeeld

Een van de dialogvensters die ik veel gebruik is 'Bewerkingsgeschiedenis'. Daarin staat welke bewerkingen zijn uitgevoerd en het maakt het mogelijk terug te gaan naar een

vorige stap in de bewerking. Omdat ik dit veel gebruik is het handig als dit venster altijd direct zichtbaar en bereikbaar is. Dit venster is niet standaard in Gimp geopend. Het is aan de gebruiker om dat zelf te doen.

Ga naar de menubalk > 'Vensters' > 'Dokbare vensters' en kies 'Bewerkingsgeschiedenis'. Dit venster wordt geopend en rechtsboven geplaatst, naast de daar al aanwezige tabbladen. Dat is moeilijk te zien, want alleen de tab (in dit geval een gele pijl) is zichtbaar. Door erop te klikken met de cursor wordt de functie geactiveerd.

Enkele tabbladen uit het venster rechtsboven zijn uitgelicht.

werkvenster geeft een los dialoogvenster. Slepen en loslaten (via het tabblad) boven een blauwe streep plaatst het dialoogvenster op die plek. Die blauwe streep verschijnt, zoals hierboven al beschreven, zodra de cursor het tabblad over een plek sleept die geschikt is om te dokken.

Boven de gereedschapskist kan geen ander dialoogvenster worden geplaatst. En dat kan ook niet tussen twee al aanwezige vensters. Moet een dialoogvenster tussen twee andere in staan, dan zit er niets anders op dan dat venster eerst onderaan te zetten en die erboven naar beneden te plaatsen. Een beetje omslachtig.

Voorkeuren

In de praktijk blijkt waar welke dialoogvensters het best kunnen staan. Dat is persoonlijk. Maar er valt wel iets over te zeggen, of liever, over te adviseren, voor de fotografen onder de gebruikers.

Het histogram is bij het bewerken van foto's heel belangrijk. Is het histogram als dialoogvenster standaard geopend, bijvoorbeeld rechtsboven, dan is met een oogwenk te zien of de lichtsterkte en het contrast goed zijn. Helaas moet het aanpassen daarvan, met de 'curve' of 'niveaus', via de menubalk gebeuren, want die zijn beide niet dokbaar.

Tijdens het fotobewerken komt het regelmatig voor dat een bewerking niet bevalt en dat moet worden teruggenomen op een eerdere versie. Dat kan via de 'Bewerkingsgeschiedenis'. Het heeft mijn voorkeur om dat dialoogvenster alleen in te zetten zonder andere tabs in hetzelfde venster. Bovendien vraagt deze functie om veel ruimte (lengte). Zo is altijd zichtbaar welke bewerkingen zijn uitgevoerd en zo nodig kan snel worden teruggaan.

Wordt tijdens het bewerken veel ingezoomd, dan kan de 'Navigator' handig zijn. Daarop wordt weergegeven welk deel van de foto zichtbaar is, dat maakt de oriëntatie makkelijker tijdens het werken.

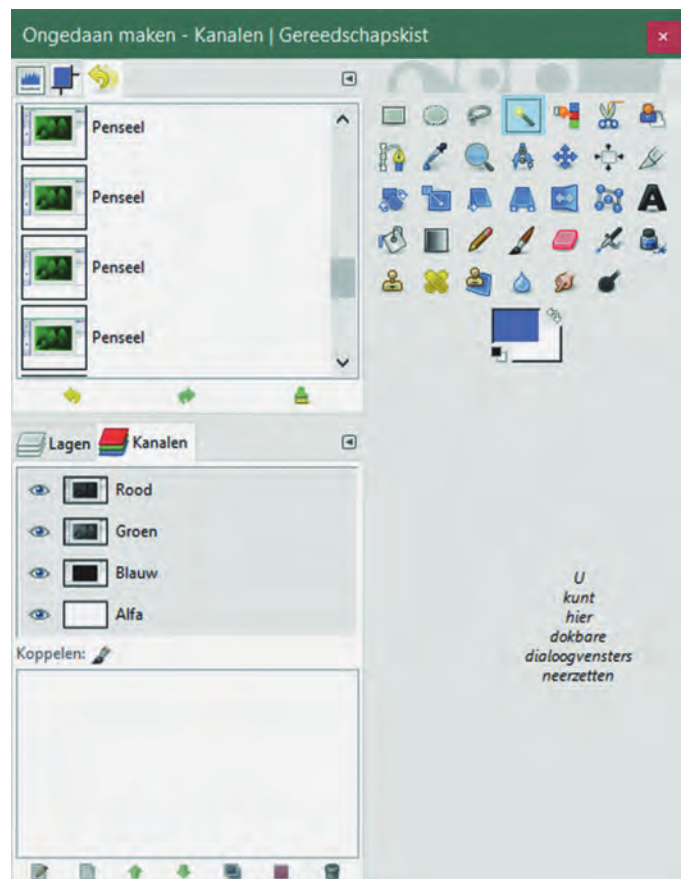
Fotografen die veel met lagen werken zullen altijd de dialoogvensters 'Lagen', 'Kanalen' en 'Paden' zichtbaar op het scherm willen hebben.

Dialoogvensters die niet op het scherm zichtbaar zijn worden via de sneltoets of via de menubalk geopend (> 'te dokken vensters'). Met de functie 'Dokken verbergen' onder 'Vensters' worden alle dialoogvensters gesloten; er ontstaat dan veel ruimte in het werkveld. Als sneltoets wordt de tabtoets aangegeven. Die werkt bij mij echter niet.

Problemen

- Het is niet zozeer een probleem, maar een weetje: alle vensters kunnen via het tabblad (met icoon) worden versleept en elders geplaatst: óf naast een ander tabblad, óf op de dokplaatsen, te herkennen aan de blauwe streep.
- In de enkel-venstermodus komt het te dokken venster terecht bovenaan in het rechtervenster, als tabblad naast de andere dialoogvensters. Het tabblad is te herkennen aan de bijbehorende icoon. Zie verder eerder in dit artikel hoe dat dialoogvenster op een andere plek gezet kan worden.
- Veel dialoogvensters onder elkaar maakt dat er weinig ruimte per venster overblijft. In dat geval is het handig een aantal als tab naast elkaar in één venster te zetten, gegroepeerd naar functie.

En heeft één dialoogvenster, bijvoorbeeld 'Bewerkingsgeschiedenis' weinig ruimte, dan kan het venster worden vergroot. Dat gaat dan wel ten koste van de andere.

De gereedschapskist is ergens terechtgekomen waar dat niet moet en is niet zomaar los te maken van de overige vensters.

Ga daarvoor met de cursor naar de onderkant van het venster, tot de cursor verandert in een dubbele streep met pijl. Trek met de muis de onderkant naar beneden.

- Een probleem kan zijn dat het in de praktijk anders werkt dan hier beschreven. In oude versies van Gimp verschijnt het te dokken venster eerst als los venster. En het is in die oudere versie ook mogelijk een te dokken venster onder een ander venster (zijnde niet het onderste) te zetten.
- Er is een verschil tussen de enkel-venstermodus en de losse-venstersmodus. In de losse-venstersmodus komt het te dokken venster los te staan. De plaats ten opzichte van het beeldbewerkingsvenster bepaalt waar het in de enkel-venstermodus wordt vastgemaakt.
- Een ander probleem waar ik tegenaan liep ontstond toen ik, al spelend met beide venster-modi, in de losse-venstersmodus de gereedschapskist rechts van het beeldbewerkingsvenster positioneerde. Bij de overgang naar de enkel-versiemodus bleek de gereedschapskist vast te zitten aan de dialoogvensters die ook rechts stonden.

Het was niet mogelijk de gereedschapskist weer los te krijgen om hem daarna links neer te zetten. De oplossing is omslachtig: alle dialoogvensters sluiten, de overblijvende gereedschapskist naar links slepen en rechts de gewenste dialoogvensters weer openen en op de goede plek terugzetten.

Lukt dat niet in de enkel-venstermodus, dan moet je ook nog terug naar de losse-venstersmodus. Een hele omweg dus, maar al doende leert men en gaat het steeds vlugger.

Afsluiten van Gimp helpt in dit geval niet omdat Gimp de instellingen onthoudt. Het is bijna even snel - als het echt niet lukt om het weer goed te krijgen - om Gimp te deïnstalleren en vervolgens opnieuw te installeren.

Ten slotte

Het lijkt een heel gedoe om Gimp naar persoonlijke voorkeur in te richten. De eerste keer is het dat ook, want het is wel uitzoeken hoe het werkt. Maar is het voor elkaar en ben je tevreden, dan heeft het geen aandacht meer nodig. Gimp onthoudt de instellingen.

Het probleem is daarbij wel dat de 'Bewerkingsgeschiedenis' beperkte lengte heeft, waardoor maar een beperkt aantal stappen zichtbaar is zonder dat er gescrold moet worden.

Dit geeft mijn persoonlijke voorkeur weer, zowel wat betreft de dialoogvensters die ik gebruik als de plaats van de vensters.

Colofon

De SoftwareBus is het officiële periodiek van de Vereniging CompUsers en verschijnt zes keer per jaar. Uitgever: ProgrammaTheek BV.

Artikelen

De SoftwareBus bevat veelal bijdragen van onze leden. Daarnaast werkt CompUsers samen met andere computerbladen. Auteurs die voor de SoftwareBus schrijven geven impliciet toestemming om hun artikelen door te plaatsen in deze bladen. Uiteraard gebeurt dit met vermelding van auteur en bron, en eventuele vergoedingen hiervoor komen ten goede aan de auteur(s). Indien u als auteur bezwaar hebt tegen doorplaatsing, ontvangen we toch graag uw bijdragen voor de SoftwareBus. Uw standpunt in dezen wordt uiteraard gerespecteerd.

Abonnementen

Het jaarabonnement kost voor niet-leden van CompUsers en HCC € 26,50, inclusief verzendkosten binnen Nederland. Leden en donateurs van CompUsers en leden van HCC krijgen € 9,00 korting. Bij betaling door middel van automatische incasso wordt € 2,50 korting gegeven.

Verzendkosten: voor verzending buiten Nederland, maar binnen de EU: € 6,00 en buiten de EU: € 12,00. Wijzigingen van tarieven worden ten minste twee nummers tevoren in het colofon gemeld. Losse nummers: € 5,-.

Aanvragen: redactie@CompUsers.nl

Abonneren en bestellen:

Een abonnement wordt aangegaan voor een periode van één jaar, tenzij bij het aangaan expliciet een andere termijn is overeengekomen. Na afloop van deze periode wordt het abonnement verlengd voor onbepaalde tijd.

Beëindiging van het lidmaatschap van de vereniging CompUsers of HCC betekent niet automatisch dat het abonnement wordt opgezegd.

Een abonnement kan op ieder moment worden beëindigd; daarbij geldt een opzegtermijn van drie maanden, tenzij de abonnee een langere termijn aangeeft. Opzeggen kan uitsluitend via de abonnementenadministratie van CompUsers, dus niet via de HCC.

De contactgegevens staan hieronder bij *Adresmutaties*. Na opzegging wordt het abonnementsgeld hererekend op basis van het aantal verzonden nummers. Hierbij worden de ledenkorting en de verzendkosten wel berekend, maar niet de eventueel ontvangen korting voor automatische incasso.

De abonnementenadministratie is niet telefonisch bereikbaar, maar is te bereiken via een contactformulier op de website www.CompUsers.nl, en per mail: abonnementen@CompUsers.nl.

Vermeld a.u.b. duidelijk uw naam en adres en, indien HCC-lid, uw HCC-lidmaatschapsnummer.

N.B.: De abonnementenadministratie is niet gekoppeld aan de HCC-administratie. Als de abonnee inmiddels geen HCC- of CompUserslid meer is, geldt voor de verlenging de niet-ledenprijs.

Betalingen

Bij voorkeur via automatische incasso onder vermelding van de abonneenaam en het abonnementsnummer. Bij niet-tijdige betaling wordt een aanmaning verzonden; hiervoor geldt een toeslag van € 2,50. Bij betaling anders dan via automatische incasso geldt een betaaltermijn van één maand na verzending van de factuur/acceptgirokaart. Bij overschrijding van de betalingstermijn wordt de toezending van de SoftwareBus onderbroken totdat de betaling binnen is. Niet verzonden nummers geven geen recht op restitutie in geld of anderszins.

ING-bankrekeningnr. IBAN: NL13 INGB 0000 206202 BIC: INGBNL2A t.n.v. ProgrammaTheek BV

Adresmutaties

Abonnees SoftwareBus: mailen naar abonnementen@CompUsers.nl
HCC-leden: ga naar www.hcc.nl/contact en volg de aanwijzingen.
Voor overigen: mail naar abonnementen@CompUsers.nl het oude en het nieuwe adres.

Advertenties

Informeer bij de redactie: redactie@CompUsers.nl

Redactie

René Suiker, hoofdredacteur
Rob de Waal Malefijt, eindredacteur
Ger Stok, grafisch coördinator
Isja Nederbragt, auteur

Opmaak: DTP-team CompUsers
Harry van Mosseveld, Ger Stok, Rob de Waal Malefijt

Druk: Senefelder Misset, Doetinchem

Ontwerp opmaak: Okker Reclame, Veenendaal

Ontwerp omslag: FIR&E, Wageningen

● GIMP-extensions ●

Wessel Sijl

In één handeling GIMP uitbreiden met
een grote hoeveelheid nuttige extra functies
– met speciale aandacht voor twee heel goede plug-ins –

In menig artikel voor de SoftwareBus heb ik uitleg gegeven over plug-ins en scripts voor het fotobewerkingsprogramma GIMP. Over waar zij voor dienen en hoe ze moeten worden geïnstalleerd. Als je zelf op zoek gaat, is het soms een hele zoektocht om uit te vinden welke plug-ins, scripts of andere uitbreidingen nuttig voor je zijn. Al was het alleen maar om ze een keer uit te proberen. Er is enorm veel verschenen, en dat is allemaal op internet te vinden en te downloaden.

Met de *GIMP Plug-in Registry*, zie:

<http://registry.gimp.org/glossary/a>

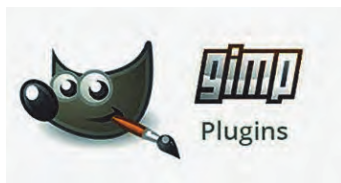
is dat al een stuk gemakkelijker gemaakt; daar is (bijna) alles bijeen gebracht, compleet met uitleg, en dat is direct te downloaden. Desondanks is het nog een hele toer om je eigen voorkeuren eruit te pikken en vervolgens te installeren. Het blijkt echter veel sneller en gemakkelijker te kunnen. Lees verder hoe dat in zijn werk gaat, en met welke zeer nuttige zaken GIMP op een slimme en efficiënte wijze wordt verrijkt.

Hoe het sneller en makkelijker kan

Al surfend op internet - op zoek naar handige plug-ins voor GIMP - liep ik aan tegen een 'programma' waarmee je met behulp van een exe-file een zeer grote hoeveelheid uitbreidingen voor GIMP kunt installeren, in één klap. De toepassing die dat helemaal automatisch voor je doet, heet **GIMP-extensions** en je kunt die hier downloaden:

<https://sourceforge.net/projects/gimpextensions/>

Ook op de voornoemde *GIMP Plug-in Registry* wordt hier melding van gemaakt. Ik vond deze toepassing mede interessant omdat op veel Linux-distributies een behoorlijke uitgebreide versie - dus met lekker veel uitbreidingen - van GIMP wordt meegegeven. De Windows-versie komt er wat minder vet vanaf (althoewel toch ook heel compleet - eigenlijk zeur ik nu een beetje over een luxeprobleem), maar met deze toepassing **GIMP-extensions** wordt de ruif ineens geweldig goed gevuld.

Wat krijg je zoal geïnstalleerd met **GIMP-extensions**?

Dat is, zoals gezegd, een keur aan uitbreidingen. In een notendop zijn dat: extra opslagformats, animatiepakketten, nuttige

schildergereedschappen en - waarvoor ik het vooral deed - een overdaad aan plug-ins en scripts.

Dubbelklik op de exe-file, en de hele batch aan uitbreidingen wordt geïnstalleerd. Lees: precies in de juiste map van de GIMP-file geplaatst.

Zodra dat is gedaan, moet GIMP opnieuw worden gestart, en daarmee is het gereed voor gebruik. Als je GIMP hebt gestart, vallen meteen al de nieuwe uitrolmenu's op (waaronder *FX-Foundry*). Ook het bestaande uitrolmenu *Filters* bevat ineens veel meer.

GIMP-extensions bevat de volgende onderdelen:

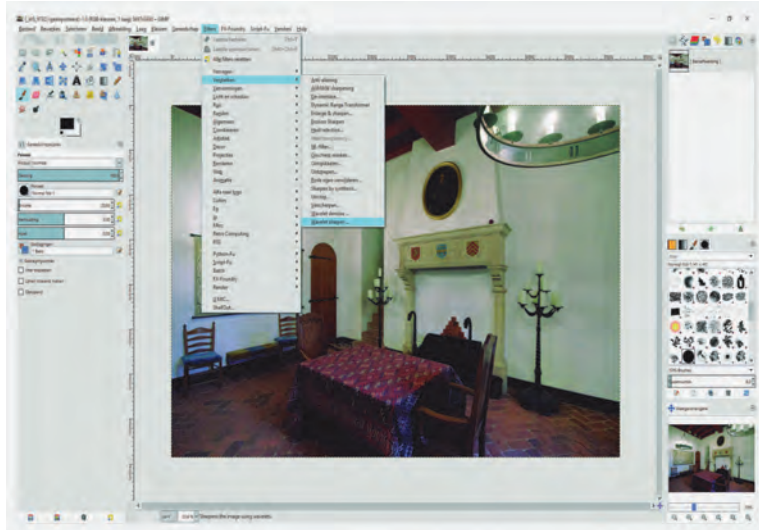
- *Opslag formats*: APNG - Direct Draw Surface (DDS) - JPEG XR - pyexiv2 - WebP Import/Export.
- *GIMP animatiepakketten*: GAP - extra animatiescripts.
- *Schildergereedschappen (Gimp Paint Studio)*: een keur aan kwasten, dynamics, gradients, palettes, patterns, splashes, en voor-instellingen voor de werkgereedschappen.
- *Plug-ins*: *Adaptive Contrast Enhancement* - *AUMASK* (Advanced Unsharp Mask) - *BIMP* (Batch Image Manipulation Plug-in) - *btn4ws* - *Cartoonizer* - *CloneLayer Tool* - *Contact Sheet* - *Dynamic Range Transformer* - *EZ Perspective* - *Fix-CA* - *Focus Blur* - *GIMP Mask* - *G'MIC* (GREYC's Magic Image Converter) - *IGLO* - *Images Grid* - *LayOut* - *Image Registration* - *Indexprint* - *Layer Effects* - *Liquid Rescale* - *MathMap* - *Normalmap* - *PAL & VHS* - *Resynthesizer* - *Retro Computing* - *Save for Web* - *Separate+* - *ShellOut* - *Wavelet decompose* - *Wavelet denoise* - *Wavelet sharpen*
- *Scripts*: *AnimStack* - *Auto rotate with a vector* - *Backup Working* - *BgMask* - *Black-and-White Film* - *diana-holga2* - *Egger Scripts* - *El Samuko* - *Fake HDR Effect* - *FIL* - *GIMP FX Foundry* - *gimphelp.org* - *Midnight Sepia* - *Shadows&Highlight* - *Split Studio 3* - *Traditional Orton* - *Warming and Cooling Filters*

Met deze soms cryptische namen is niet altijd duidelijk wat er precies mee kan worden gedaan. Dat is trouwens de enige klacht die je over deze toepassing leest op internet. Maar dat is eenvoudig op te lossen: Ga naar de voornoemde *GIMP Plug-in Registry*, en typ de naam van een van de toepassingen in. Daar vind je al snel wat meer uitleg. Soms zelfs compleet met hyperlink naar de website van de maker(s) waarop in de regel nog veel meer informatie is te vinden. En verder is het vooral een kwestie van uitproberen. Dat is trouwens ook een hele leuke en spannende ontdekkingstocht. Het grootste deel van de geïnstalleerde toepassingen betreft serieuze toepassingen. Enkele onderdelen beschouw ik meer als voor de pret, een leuk creatief uitstapje, of ter opleuking van de presentatie van een foto. Maar dat zijn er maar een paar.

Heb je al eerder een of meer plug-ins geïnstalleerd die deel uitmaken van deze grote package? Geen probleem: de installer overschrijft die gewoon. Ze hoeven dus niet vooraf of achteraf te worden verwijderd.

Nog enkele technische gegevens: **GIMP-extensions** ondersteunt 32 bit- en 64 bit-computers, er is een selectiepagina voor de eigen keuze met wat je zoal geïnstalleerd wil hebben, en het heeft tevens een uninstaller. Dus als deze package je niet bevalt, kan je alles ook weer in één keer verwijderen. Ikzelf heb gewoon alles geïnstalleerd. Veel van de geleverde uitbreidingen zal ik niet gebruiken, maar het neemt niet veel ruimte in beslag, en GIMP wordt er niet door vertraagd. Ik laat het dus maar zo, maar je zou altijd nog later een keer de boel kunnen verwijderen, en opnieuw installeren en dan een selectie aanvinken van de onderdelen die je wel gebruikt.

Het is uiteraard geen doen om alle onderdelen te beschrijven. Dan heb ik wel honderd pagina's verspreid over diverse edities van de SoftwareBus nodig. Ga gewoon zelf op ontdekking uit, zou ik zeggen. Maar ik wil toch twee interessante, zeer goede onderdelen tegen het licht houden: **Wavelet sharpen** en **Wavelet denoise**. Aan de naam is al duidelijk waarvoor ze zijn bedoeld: verscherpen van een foto, en verwijderen van ruis. Deze plug-ins zijn te vinden, onder elkaar, onder het uitrolmenu Filters - Versterken. Zie afbeelding 1.

Afbeelding 1 De vindplaats in GIMP van Wavelet sharpen en Wavelet denoise

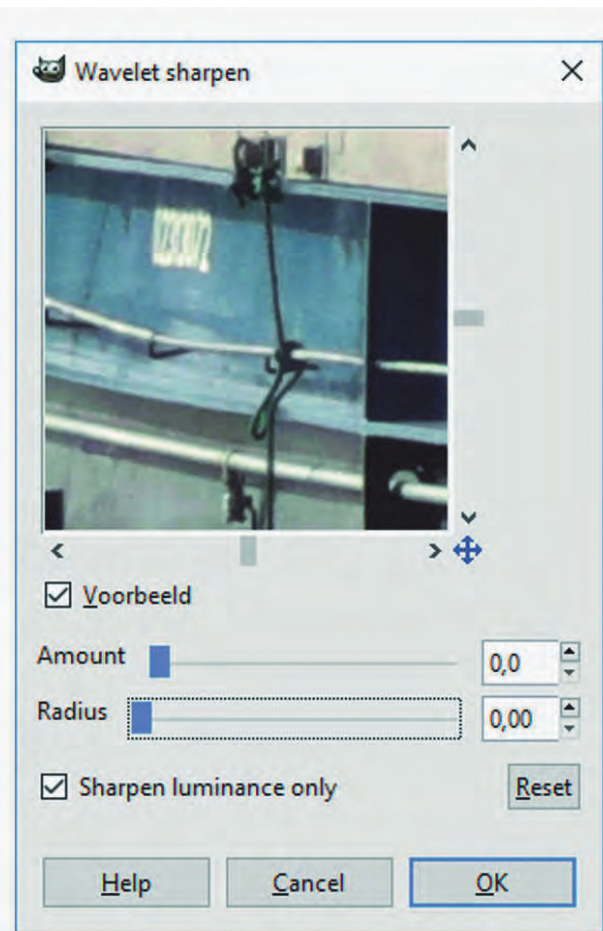
Wavelet sharpen

Zodra deze toepassing is geopend (zie de afbeeldingen 2 en 3) valt gelijk al op dat die een simpele maar doeltreffende layout en bediening heeft: met slechts twee schuifbalken en een preview venster. Onderhuids werkt het verbluffend goed, en dat geldt ook voor het resultaat.

Deze plug-in verbetert de scherpte van een afbeelding door het contrast in de hoge frequentieruimte te vergroten. Het is mogelijk om de mate van verscherping en de straal van onscherpheid aan te passen; zie verderop. Een aanvullende optie (het aanvinkvakje *Sharpen luminance only*) is om uitsluitend het luminantiekanal van de YCbCr geconverteerde afbeelding te verscherpen, waardoor de kleur-artefacten kleiner worden (deze wijze van verscherpen is vooral voordien bij foto's met veel ruis).

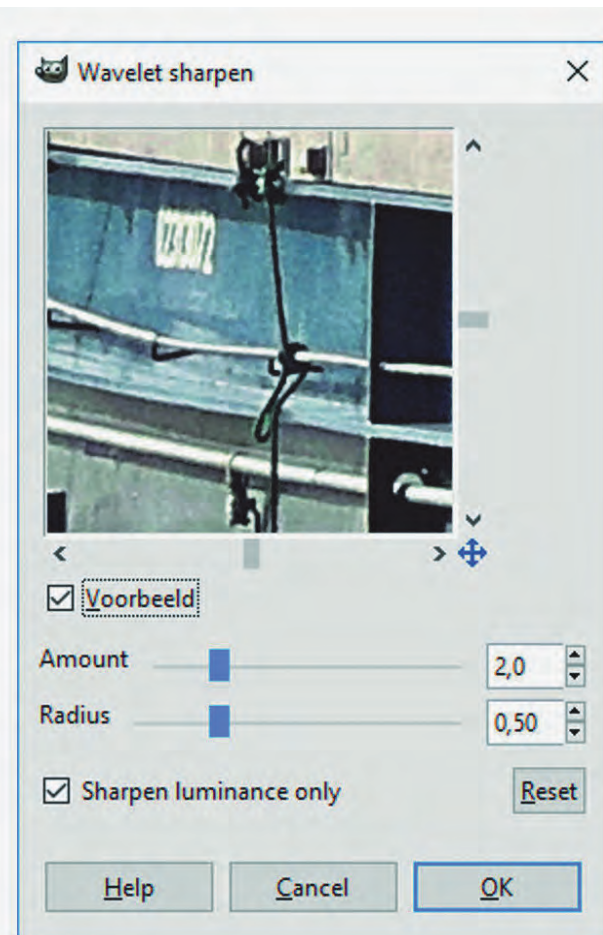
Voor wat betreft de twee schuifbalken met de namen *Amount* en *Radius*, is het goed om eerst uit te leggen wat *Amount* en *Radius* is. Met *Amount* (hoeveelheid) stel je in hoeveel je verscherpt. Feitelijk hoeveel contrast er wordt verhoogd tussen de lichte en donkere zijden van randen (bv. in geval van een boomtak afstekend tegen de lucht). Met de *Radius* wordt ingesteld hoeveel pixels gekozen worden aan beide zijden van de randen. Als je de radius instelt op bv. de waarde 2, betekent het dat de verscherping zich voltrekt met een omvang van twee pixels aan iedere zijde van de randen.

Zie de afbeeldingen 2 en 3. Hier is Wavelet sharpen toegepast op een sterk uitvergroete foto (dit om het effect goed zichtbaar te maken. Bij afbeelding 2 is er nog geen verscherping toegepast, en bij afbeelding 3 is de hoeveelheid (*Amount*) ingesteld op waarde 2,0 en de *Radius* op waarde 0,50. Mijn ervaring is dat bij een foto die in beginsel goed scherp is ingesteld, maar alleen een iets fijnere verscherping nodig heeft, de waarde ingesteld op 1 of 1,5 al behoorlijk goed werkt. Bij dit voorbeeld - afbeelding 3 dus - heb ik bewust de waarde wat hoger gezet om het beter zichtbaar te maken. De *Radius* staat default op waarde 0,50, en ik heb gemerkt dat die default-instelling bijna altijd goed werkt.

Afbeelding 2 - geen verscherping

Afbeelding 3 - verscherpt

Wavelet denoise

Zodra deze toepassing is geopend (zie de afbeeldingen 4 en 5) valt eveneens op, net als bij zijn broer **Wavelet sharpen** uit dezelfde stal, dat ook hier een overzichtelijke lay-out en bediening is nagestreefd: met een previewvenster, twee schuifbalken en een beperkt aantal keuzes voor kanalen en kleursettings. Ook deze toepassing werkt onderhuids heel sophisticated. En het resultaat is er ook naar. Veel programma's en plug-ins voor ruisonderdrukking blinken uit door veel knoppen, schuifbalken en aanvinkvakjes; dan is **Wavelet denoise** een verademing. Maar ook van professionele klasse.

Wat meer in detail: Met deze plug-in kan ruis in elk kanaal van een foto afzonderlijk worden verminderd. De standaard kleurruimte voor ruisonderdrukking is YCbCr (zie de keuzes onder het vak *Color model*, rechtsboven). Deze standaard instelling heeft als voordeel dat kleurreis kan worden verminderd zonder de beelddetails te beïnvloeden. Een andere mogelijkheid is ruisonderdrukking in de kleurruimten CIELAB en RGB. Dit is meer iets voor gevorderden. Verder is een preview per kanaal apart mogelijk (een van de opties onder het vak *Channel preview* kiezen). En tot slot kan de drempel van ruisonderdrukking voor elk kleurkanaal apart worden ingesteld (met de schuifbalk *Threshold*). Op de schuifbalken ga ik hieronder nader in.

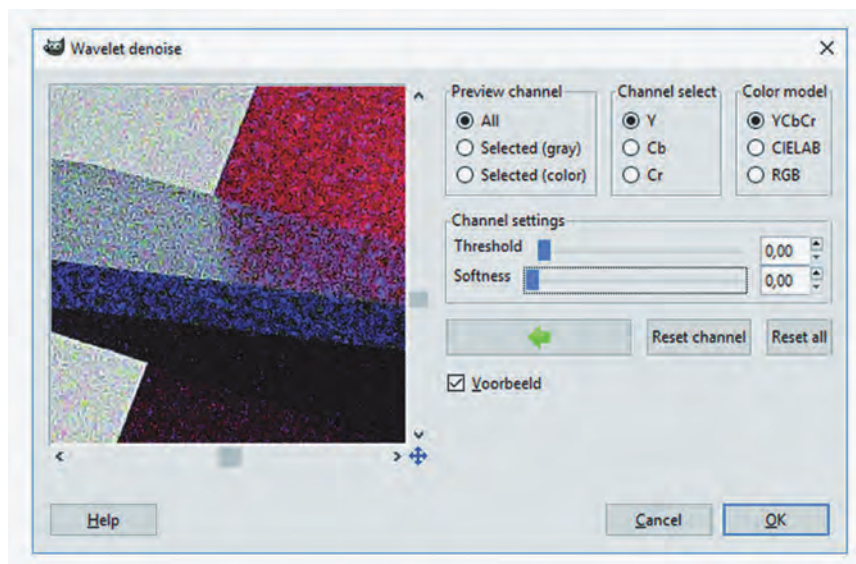
Met de bovenste schuifbalk, *Threshold*, kan de drempel - de hoeveelheid ruisonderdrukking - worden ingesteld. De naam van de andere schuifbalk, *Softness* (verzachting) is wat verwarrend; er zou kunnen worden begrepen dat met het schui-

ven van de balk naar rechts het beeld zachter wordt, maar het is precies andersom. Een ruisonderdrukking gaat altijd ten koste van de scherpte, en door de *Softness* schuifbalk naar rechts te bewegen, wordt de scherpte weer iets hersteld. Uiteraard moet dat niet te kwistig worden ingesteld, want dan wordt het effect van de ingestelde ruisonderdrukking weer tenietgedaan. Gewoon uitproberen, en op het preview-venster volgen wat er gebeurt.

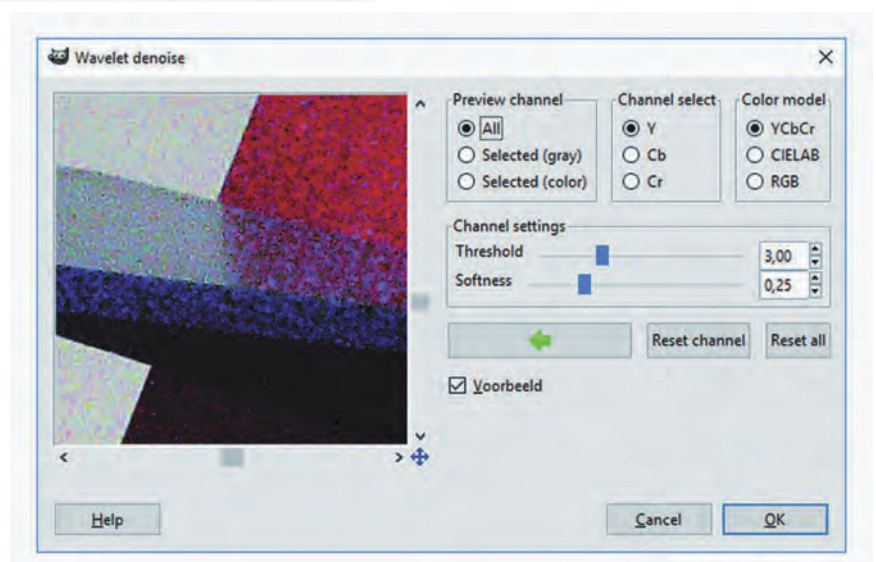
Om de werking van deze plug-in wat beter te begrijpen, is het goed om het verschil tussen luminantieruis en kleurreis te kennen. Het verwijderen van luminantieruis (korrels met grijstinten) gaat ten koste van de scherpte van een foto, terwijl het verwijderen van kleurreis enigszins ten koste van sommige kleuren kan gaan. Bij het verminderen van ruis is het dus de kunst om een fijne balans te vinden tussen de mate van verzachting (en beschadiging) van kleurdetails en de hoeveelheid acceptabele ruis. De beoogde vergroting, bv. printen in posterformaat, of een een print juist klein houden, is bepalend voor hoe ver je kan en wil gaan.

Nieuwsgierig geworden, en je werkt al met GIMP? Installeer dan **GIMP-extensions**. En als je dat toch wat te veel van het goede vindt, dan kan je de genoemde toepassingen, ook dat uitstekende **Wavelet sharpen** en **Wavelet denoise**, gewoon afzonderlijk installeren. Deze zijn te vinden op de voornoemde *GIMP Plug-in Registry*, compleet met uitleg van hoe het geïnstalleerd moet worden.

Zo wordt het alom gewaardeerde fotoprogramma GIMP nóg mooier en beter, met nóg meer mogelijkheden. Succes!

Afbeelding 4 - geen ruisonderdrukking

Afbeelding 5 - ruis afdoende verminderd

● Ubuntu Studio (6) ●

De multimedaversie van Ubuntu

Ton Valkenburgh

In het vorige artikel hebben we persoonlijke instellingen in Ubuntu Studio geconfigureerd. Ook specifieke aspecten voor een laptop zijn aan de orde gekomen. In dit artikel kijken we hoe we een Network Attached Storage op een plezierige manier vanuit Ubuntu kunnen gebruiken.

1. Inleiding

Om een Network Attached Storage (NAS) in een Linux omgeving te gebruiken zijn er een aantal methoden:

- Network File System (NFS)¹: door SUN Microsystems ontwikkeld. Meestal gebruikt in een Unix of Linux omgeving.
- Service Message Block (SMB): door IBM ontwikkeld om bestanden over een netwerk te delen;
- Common Internet File System: een sub-set van SMB door Microsoft ontwikkeld. In het spraakgebruik wordt SMB en CIFS als hetzelfde gezien. Ook Microsoft gebruikt tevens de afkorting SMB. SAMBA² is de Unix/Linux implementatie van SMB.

Omdat er vaak in een gemengde omgeving van Linux en Windows wordt gewerkt zal ik in dit artikel uitleggen hoe SMB kan worden geconfigureerd om bestanden op een NAS te gebruiken vanuit Ubuntu. Ik zal twee methoden behandelen.

Welke je kiest is afhankelijk van hoe je Ubuntu en de NAS gebruikt. Het verschil in beide methoden zit in de manier van koppelen (mounten) van een map (Windows share) op de NAS naar een map in Ubuntu. Dit koppelen kan je vergelijken met Netwerkverbinding maken in Windows. Hierbij leg je een verbinding van een map op de NAS naar een drive letter in Windows.

Beide methodes zijn getest met Ubuntu Studio 16.04 en met QNAP 4.3.3.0299

2. Samba installeren

De inhoud van de betreffende Windows share zal worden weergegeven in een map van het Ubuntu systeem. We gaan dus eerst een map aanmaken in Ubuntu. Om duidelijk te laten zien dat het om een *Windows share* gaat geven we de map bijvoorbeeld een naam zoals `images_share` voor de *Windows share images*.

We maken nu een sub-map aan in de map `media`. We openen daarom een *terminal* sessie en geven de volgende commando's:

```
sudo mkdir /media/images_share
sudo chown <gebruiker> /media/images_share
```

(waarin <gebruiker> de Ubuntu gebruikersnaam is).

Voor beide methodes moeten we nu eerst Samba installeren en configureren in Ubuntu. Omdat dit system-utilities zijn gebruiken we Synaptic om de gewenste bestanden te installeren.

Via *menu > system > synaptic* starten we *synaptic* op. We geven als zoekopdracht `cifs`. We zetten nu vinkjes bij `cifs-utils`, `samba` en `samba-client`. Daarna klikken op *toepassen*. De programma's worden nu geïnstalleerd.

De volgende stap is het aanpassen van de Werkgroepnaam in Ubuntu. Geef in de terminal het volgende commando:

```
sudo leafpad /etc/samba/smb.conf
```

verander de naam van de Workgroup naar je eigen werkgroepnaam en zet er onder:

```
name resolve order = bcast host
```

Sla het bestand op en herstart nu de laptop.

We zijn met de voorbereidingen klaar voor het gezamenlijke deel van beide methodes en kiezen nu één van beide methodes om verder te gaan.

Linux Pluggable Authentication Modules

Bij deze methode wordt aangekoppeld tijdens het inloggen door de gebruiker.

Pluggable Authentication Modules (PAM) bieden de mogelijkheid transparant een verbinding te leggen naar mappen op de NAS. Bij deze methode is vereist dat:

- de gebruiker met zijn gebruikersnaam en wachtwoord inlogt als Ubuntu opstart en
- de Ubuntu-gebruikersnaam met het wachtwoord gelijk zijn aan de NAS-gebruikersnaam met het wachtwoord.

Bij deze methode worden de in Ubuntu opgeslagen gebruikersnaam en wachtwoord gebruikt.

Voldoe je niet aan bovengenoemde voorwaarden dan kies je de tweede methode:

Mount via fstab

Bij deze methode wordt aangekoppeld tijdens het opstarten van Ubuntu. Deze methode kies je:

- als je automatische inlogt* bij Ubuntu. Dit is gebruikelijk bij een versleuteld systeem met één gebruiker;
- of als de Ubuntu-gebruikersnaam en het wachtwoord ongelijk zijn aan de NAS-gebruikersnaam en het wachtwoord.

2.1 Linux Pluggable Authentication Modules

We gaan PAM³ installeren. We starten synaptic weer op en installeren nu `Libpam-mount`. Nu moeten we deze nog configureren. Geef in de terminal het volgende commando:

```
sudo leafpad /etc/security/pam_mount.conf.xml
```

Voeg de volgende parameter toe in het bestand:

```
<volume sgrp="<groep>" fstype="cifs" server="ip-adres" path="/images" mountpoint="/media/images_share" />
```

Hierin is <groep> bijvoorbeeld de groep van de gebruiker met dezelfde naam als de gebruiker of een bestaande groep waarin de gewenste gebruikers worden opgenomen. Je kan bijvoorbeeld ook de bestaande groep `sambashare` kiezen. Het `ip-adres` is het adres van de NAS (niet de naam!)

* Als het inloggen automatisch gebeurt ziet PAM het wachtwoord niet.

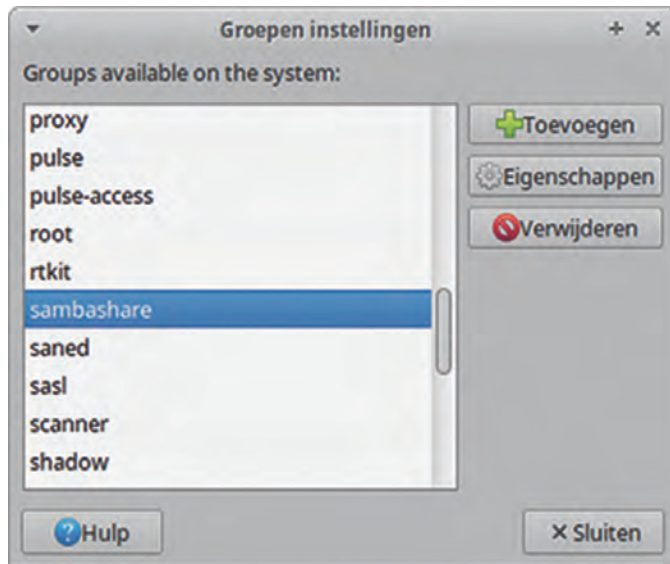
Sla het bestand op. In de map `/etc/pam.d` voegen we een regel toe in twee bestanden:

In `lightdm`: voeg `auth optional pam_mount.so` toe na `auth optional pam_kwallet5.so`

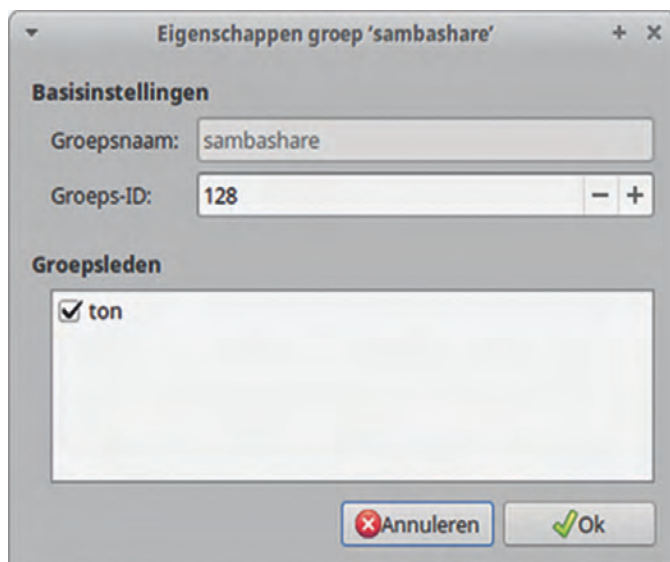
In `common_session`: voeg `session optional pam_mount.so` toe na `session required pam_unix.so`

We voegen aan de gekozen groep de gebruikers toe of controleren of de gewenste gebruikers er in staan. Ga naar naar: `menu>Systeem>Gebruikers en groepen`.

Klik op `Groepen beheren`, selecteer de gewenste groep, bijvoorbeeld `sambashare` en klik op `Eigenschappen`. Er moet een vinkje staan bij gewenste groepsleden. Sluit af en geef je root-wachtwoord op.

De eigenschappen van de groep `sambashare`.

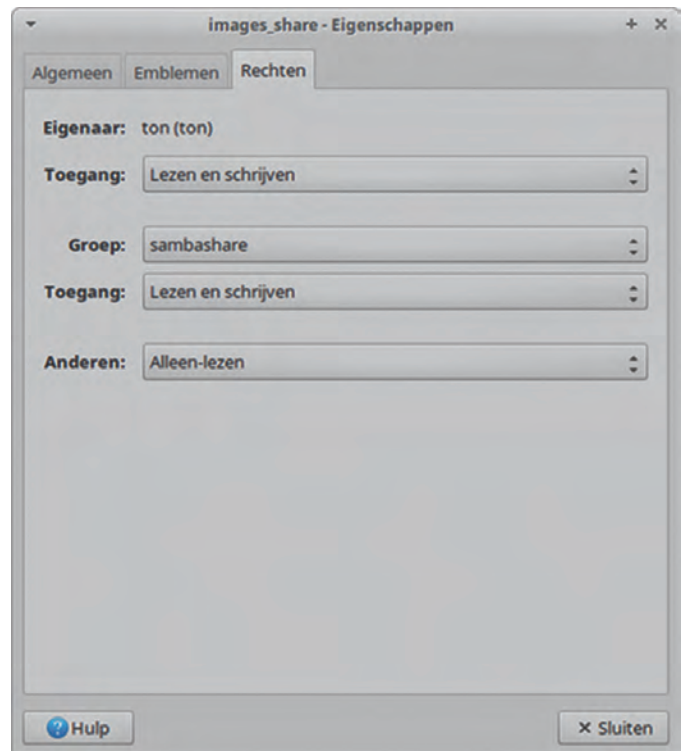

In de groep `sambashare` zijn alle gebruikers opgenomen.

We gaan de hierboven genoemde *gebruikersgroep* schrijftoegang geven tot de map `images_share`.

Navigeer via het *Bestandsysteem* naar de map `media`. Klik met de rechtermuisknop op het icon `images_share` en klik op de tab `Rechten`. Selecteer bij `Groep` de gekozen gebruikersgroep. Je krijgt dan de vraag *Recursief toepassen?*

Bevestig deze vraag met *Ja*. Bij *Toegang* kies je *Lezen en schrijven*. Bij de vraag *Recursief toepassen?* kies je weer *Ja*. Sluit af.

`images_share` eigenschappen

De vraag *recursief toepassen?*

Om te testen of het koppelen goed gaat herstarten we de laptop.

2.2 Mount via `fstab`

Deze methode heeft als nadeel dat je zelf een bestand moet aanmaken met gebruikersnaam en wachtwoord. Je moet dus zorgen dat dit bestand niet zomaar door iedereen te lezen valt.

Dit is eigenlijk alleen echt veilig te realiseren op een (gedeeltelijk) versleuteld systeem. Het bestand `.smbcredentials` moet in een versleutelde map staan. De punt voor de bestandsnaam geeft aan dat het een verborgen bestand is.

Geef in de terminal het commando:
`sudo leafpad ~/.smbcredentials`

In het bestand zetten we:

```
username=gebruikersnaam
password=gebruikerswachtwoord
```

en slaan het op.

N.B. Dit zijn de gebruikersnaam en het gebruikerswachtwoord van de *Windows share* op de NAS.

Om het bestand te beveiligen geven we in de terminal het commando:

```
sudo chmod 600 ~/.smbcredentials
```

Geef in de terminal het volgende commando:

```
sudo leafpad /etc/fstab
```

Voeg in het bestand de volgende regel toe:

```
//ip-adres/images /media/images_share cifs uid=<gebruiker>,
credentials=/home/<gebruiker>/.smbcredentials,ioccharset=
utf8,sec=ntlm 0 0
```

en sla het bestand op.

N.B. *ip-adres* is het adres (niet de naam!) van de NAS en *<gebruiker>* is de naam van de Ubuntu-gebruiker.

Om te testen of het koppelen goed gaat geven we in de terminal het volgende commando:

```
sudo mount -a
```

3. Gekoppelde mappen op het bureaublad

De gekoppelde *Windows Shares* verschijnen op het bureaublad. Dat geldt ook voor gekoppelde USB-sticks en -schijven.

Dit kan worden uitgeschakeld. Kies *Menu > Instellingen en systeembeheerder*. Selecteer *Instellingenbeheerder Xfconf*.

In het linker deel van het venster selecteer je: *xfce-desktop*⁴. Bij *desktop-icons > show-removable* haal je het vinkje weg onder *Waarde*.

De *icons* van de *Windows shares* zijn nu verdwenen.

4. Conclusie

De te kiezen methode voor het aankoppelen van NAS mappen wordt mede bepaald door het gebruik van gebruikersnamen en wachtwoorden. De beveiliging van gegevens is uiteraard een belangrijk aspect.

Voor de uiteindelijke gebruiker kunnen de mappen op de NAS dan transparant, alsof het lokale mappen zijn, worden gebruikt.

Dit is de laatste aflevering in deze reeks artikelen waarin het installeren en configureren van Ubuntu Studio aan bod is gekomen.

Instellingenbewerker voor Xfconf

Links

1. https://nl.wikipedia.org/wiki/Network_File_System
2. <https://www.samba.org/>
3. <http://www.linux-pam.org/>
4. <https://xfce.org/>

● Zoeken in Windows? ●

Rein de Jong

- Drie manieren om in Windows 10 je bestanden terug te vinden -

Met de komst van het Windows Startmenu kun je daar ook zoeken naar bestanden. Het heeft er echter alle schijn van dat Microsoft meer zijn eigen zoekmachine Bing daarin tracht te promoten dan de meer efficiënte manieren van het zoeken naar bestanden. Windows 10 heeft hele krachtige zoekfuncties, alleen zijn die wat moeilijker te vinden. Je zou ook kunnen overwegen om een ander zoekprogramma te gebruiken. Nee, niet Google!

1 Het startmenu

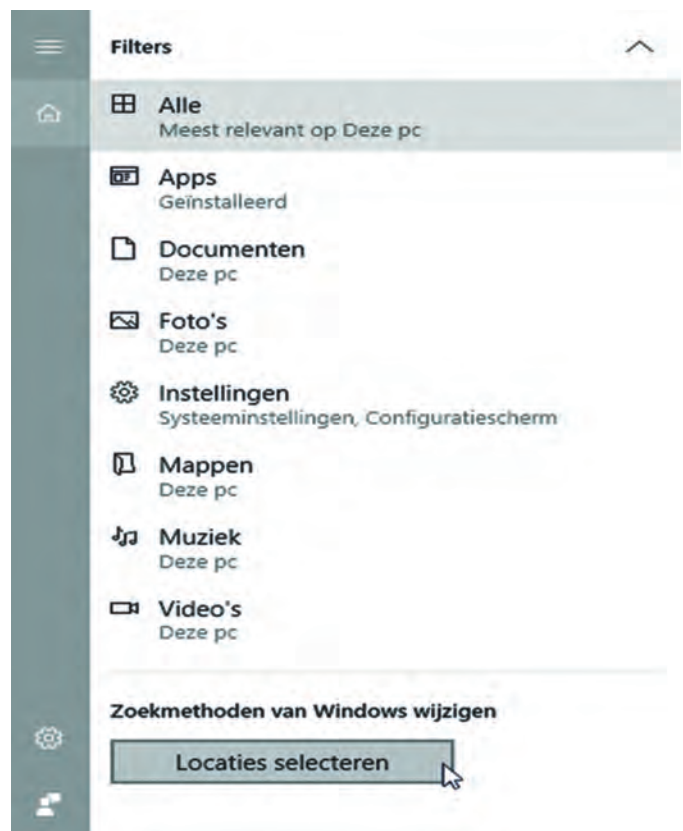
De zoekfunctionaliteit van het Startmenu wordt door Cortana (De spraakassistent van Windows) afgehandeld. In Nederland helaas nog niet via spraak. Misschien komt dat ooit nog. Cortana doorzoekt je bestanden en als aanvulling daarop gebruikt het Bing en andere online bronnen om te voldoen aan je zoekopdracht. Denk daarbij ook aan je privacy!

Aanvankelijk was er een aparte knop [Zoeken in mijn spullen] om de zoekactie te beperken tot je eigen pc. In de *Verjaardagsupdate* is deze verdwenen en daarmee de mogelijkheid om het zoeken tot je eigen pc te beperken. Je kunt dat teniet doen door in het register Cortana uit te zetten (zie kader).

In de huidige versie Windows 10 (1709) zoek je door te drukken op de Windowstoets **Windows** en dan gewoon het zoekbegrip beginnen te tikken. Daarnaast bestaan er ook nog andere methoden die tot hetzelfde leiden, zoals het vergrootglas-icoon naast Start en de toetscombinatie **Windows+S**. Echter,

gewoon de Windows toets indrukken op het toetsenbord en dan het zoekbegrip intikken is verreweg de snelste methode. Het Startmenu is nog steeds te gebruiken voor standaardzoekopdrachten op geïndexeerde bestanden. Zijn de bestanden in de Windows zoekindex opgenomen, dan worden deze ergens in de verschijnende lijst weergegeven. Dit werkt niet altijd, omdat alleen de bestanden worden gevonden die in de index staan. Er is geen andere manier om bestanden buiten de index te vinden dan door het bestand of de locatie waar deze zich bevindt, eerst in de index op te nemen. De index staat voor alle 'Mijn-dingen' standaard aan.

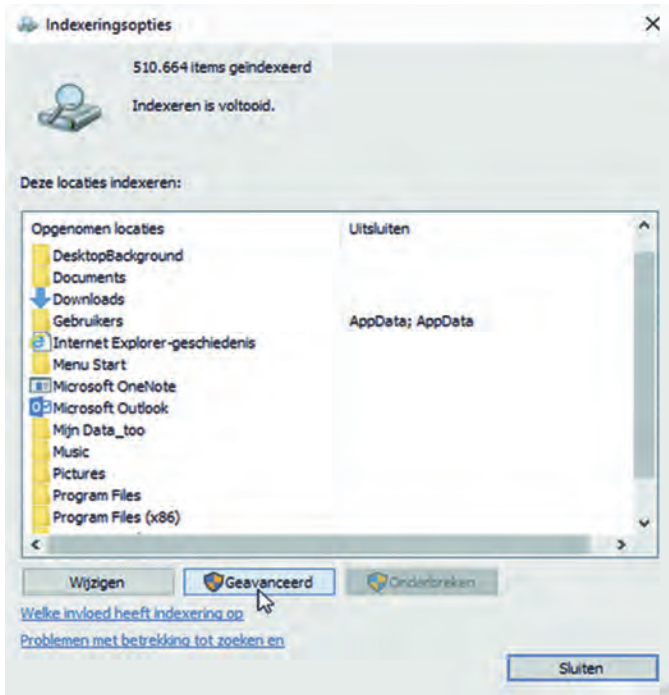
Standaard worden de locaties: Geïndexeerde bestanden, Bing, OneDrive, Windows Store en andere online locaties doorzocht. Het zoeken kun je met behulp van de knop [Filters] beperken.

Het probleem is alleen dat er geen manier is om al je lokale bestanden te doorzoeken. De filters zijn beperkt en tonen ook de online locaties zoals OneDrive.

Om de resultaten te verbeteren kun je de index aanpassen door bij de filters op de knop [Locaties selecteren] te klikken. Daar is de mogelijkheid om bestanden en mappen aan de index toe te voegen. Deze index wordt door Windows automatisch, op de achtergrond, gemonitord en bijgewerkt.

Persoonlijk gebruik ik **Windows + intikken** heel veel. Meestal niet om bestanden, maar om Applicaties te zoeken die ik wil starten. **Windows + de tekst 'update'** werkt immers veel sneller dan het klikken op **Start > Instellingen > Bijwerken en beveiliging > Windows Update**. Zo ook **Windows + back** om naar de Back-ups te gaan voor de Bestandsgeschiedenis.

2 Verkenner

Wanneer je gefrustreerd afhaakt bij het zoeken naar bestanden via het Startmenu, vergeet het dan en gebruik de Verkenner om te zoeken. Het zoeken start vanaf het punt waar je bent in de Verkenner.

Cortana uitschakelen

In het register kun je Cortana uitschakelen. Start Regedit door WIN+R in te drukken en dan 'regedit' in het venster te tikken, gevolgd door een <Enter>.

Navigeer naar de sleutel:
 HKEY_LOCAL_MACHINE\SOFTWARE\Policies\Microsoft\Windows\Windows Search

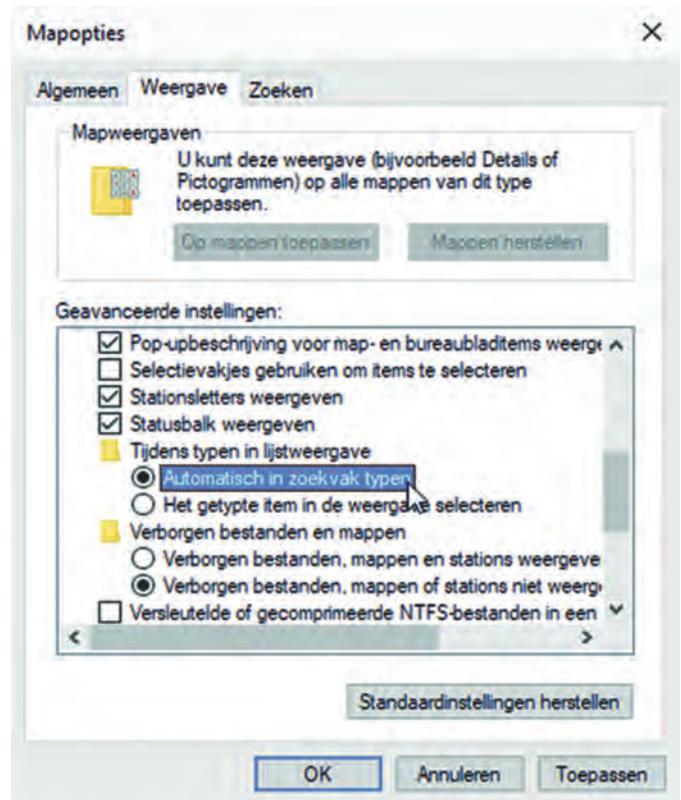
Zie je geen 'Windows Search' sleutel onder Windows-map, klik dan met rechts op de Windows-map en kies > Nieuw > Sleutel. Noem het 'Windows Search'. Klik nu weer met rechts, maar dan op de nieuwe sleutel en kies > Nieuw > DWORD (32-bits)-waarde. Geef het de naam 'AllowCortana'.

Dubbeklik op de waarde: 'AllowCortana' en geef het de waarde: '0' nul.

Om dit ongedaan te maken, zet je de waarde van 'AllowCortana' op '1'.

Vind je dit lastig, download dan de Registerhack⁴ van mijn website. Daarin staan twee .reg bestanden die je eenvoudigweg kunt uitvoeren om Cortana uit of aan te zetten.

Navigeer eerst naar de map waarin je het te zoeken bestand verwacht. Wanneer je een muziknummer wilt vinden, navigeer dan eerst naar de map 'Muziek'. Wil je de hele C:-schijf doorzoeken, kies dan C:\.

In het venster rechtsboven tik je dan de zoekopdracht in en druk je op <Enter>. Zoek je in een geïndexeerde locatie dan wordt het bestand direct gevonden. Je kunt dit nog versnellen door aan te geven dat tikken altijd start in het zoekvenster. Dat stel je in via Bestand > Opties > Weergave. Zoek in het venster naar 'Tijdens het typen in de lijstweergave' > 'Automatisch in zoekvak typen' (zie afbeelding rechtsboven).

Mocht je zoeken in een niet-geïndexeerde locatie, zoals de Windows-map, dan wordt een voortgangsbalk getoond en de tekst 'Bijna klaar ...' Dat hopen we dan maar ... De snelheid is afhankelijk van de grootte van het zoekgebied en van hoe rap je schijf is.

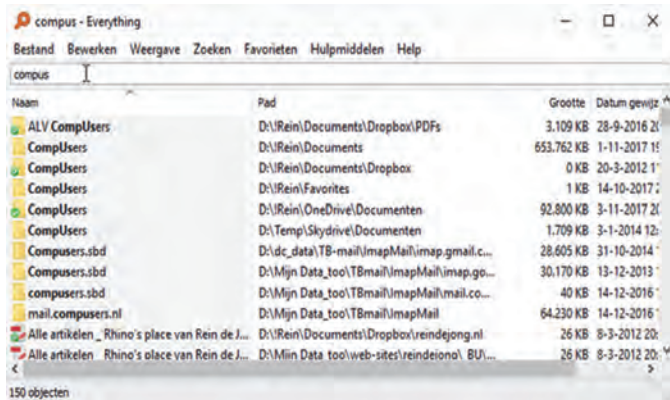
Je kunt dit proces versnellen door te klikken op de Zoeken-tab en op basis van de daar getoonde opties zoals Soort, Grootte en Eigenschappen de zoekopdracht te verfijnen.

Bedenk wel dat Windows op locaties die niet geïndexeerd zijn, alleen op bestandsnaam kan zoeken en niet op de inhoud van bestanden. Je kunt dit gedrag aanpassen door in het Zoek-lint op 'geavanceerde opties' te klikken en daar 'Bestandsinhoud' aan te klikken. Er wordt dan dieper gezocht om teksten binnen de bestanden te zoeken; de zoekopdracht zal meer tijd kosten.

Ook in de Verkenner kun je de indexeringsopties aanpassen om Windows meer mappen te laten indexeren. Klik in het lint op 'Geavanceerde opties' > 'Geïndexeerde locaties wijzigen'. Vanzelfsprekend is dit dezelfde index die je ook in het Startmenu zag.

3 Zoeken met Everything

Mocht je, net als ik, niet gecharmeerd zijn van de Windows-zoekmogelijkheden, probeer dan wat anders. Er is een aantal goede programma's te vinden. Ik ben zeer gecharmeerd van Everything², dat ook goed samenwerkt met Total Commander³

(vanaf versie 9), de filemanager die ik gebruik in plaats van de Verkenner. En ja, Everything is GRATIS! Hoewel een donatie van \$ 5,- op prijs wordt gesteld. Everything is er in meerdere talen en versies (32/64) waaronder Nederlands. Download daartoe de Internationale versie.

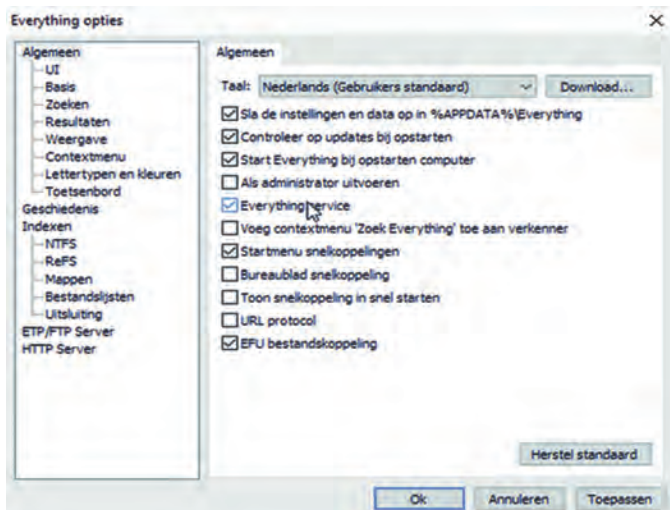
Everything is een klein programma dat alle bestands- en mapnamen op je pc indexeert en snel de resultaten toont. De hele pc wordt in een paar minuten geïndexeerd. Het is een flitsend snel programma dat heel weinig systeembronnen gebruikt. Zoals veel goede tooltjes is het ook beschikbaar als een portable versie.

Jammer is dat het alleen bestanden en mappen kan zoeken en niet op de inhoud van bestanden. Daarvoor moet je teruggrijpen op de Verkenner, of Total Commander gebruiken dat zelf bepaalt of Everything al dan niet gebruikt wordt op basis van je zoekargumenten.

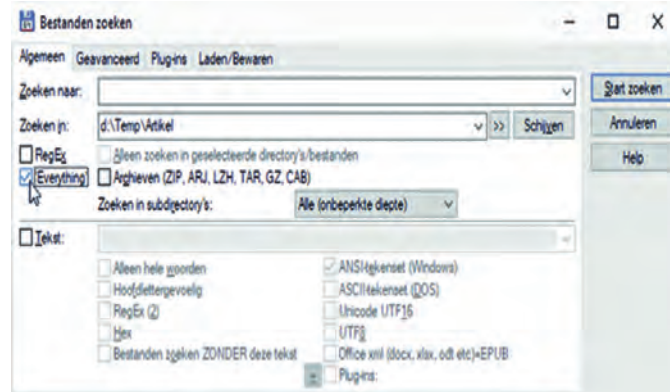
Everything opent een basale interface waarin al je bestanden en mappen voorkomen. Zoeken start je door simpel je zoekopdracht in het zoekvenster in te tikken. Al na een paar letters worden de relevante resultaten getoond. Je vindt het icoon van Everything in de systeem-tray of als contextmenu voor een map in de Verkenner. Daarnaast kun je voor Everything een sneltoets definiëren om het snel te laten starten (Hulpmiddelen > Opties > Algemeen > Toetsenbord).

Om Everything alle bestanden op low-level leestoeegang - met verhoogde rechten - te laten indexeren is het wenselijk om het als Service uit te voeren (Hulpmiddelen > Opties > Algemeen > Plaats een vinkje bij 'Everything Service' en verwijder het vinkje bij als 'Administrator uitvoeren'.

Nu kun je Everything als standaard gebruiker uitvoeren. Op dezelfde pagina kun je ook aangeven of je Everything in het contextmenu van de Verkenner wenst te zien. Dat heeft als voordeel dat Everything snel gevonden is en dat het standaard onder die map zoekt.

Gebruik je Total Commander, dan is het gebruik van Everything helemaal simpel. Het enige wat je hoeft te doen is een vinkje plaatsen in het zoekvenster van Total Commander dat je via **Opdracht > Zoeken** of de toetscombinatie **<ALT+F7>** bereikt.

Everything is een veel beter hulpmiddel voor het snel opzoeken van bestanden en mappen op je pc dan Windows zelf omdat het domweg alle bestanden en mappen indexeert in een zeer snel toegankelijke index. De tekst 'Bijna klaar ...' staat niet in het vocabulaire van Everything. Het is klaar!

Het voert te ver om alle mogelijkheden van Everything te benoemen. De website² kent een uitgebreide FAQ en een forum. Denkelijk zal ik nog een uitgebreide review over het gebruik van Everything schrijven.

Links:

Verkorte links kunnen je zo maar naar een onveilige site verwijzen. Wees dus voorzichtig!

Testen kun je met www.urlunshortener.com of www.unshorten.it

1. Privacy Cortana <http://bit.ly/ms-c-priv>
2. Everything <http://bit.ly/r-evt>
3. Total Commander <http://bit.ly/r-totcmd>
4. Cortana uitschakelen <http://bit.ly/r-corthack>

Dit artikel
Mijn eigen site

<http://reindejong.nl/zoektips>
<http://reindejong.nl>

● IrfanView (2) ●

Rinus Alberti

Om te beginnen – IrfanView is een min of meer eenvoudig fotobeheer- en bewerkingsprogramma zonder de uitgebreide mogelijkheden zoals die in Photoshop of Gimp aanwezig zijn. Dat is dan meteen het aantrekkelijke aan dit programma.

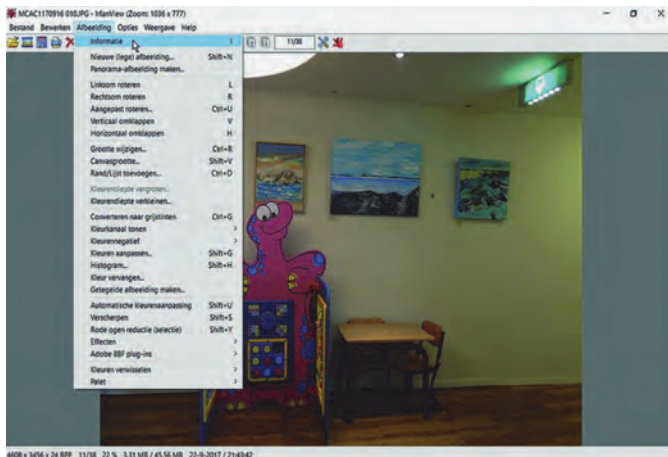

De website van de maker van IrfanView (www.irfanview.com)

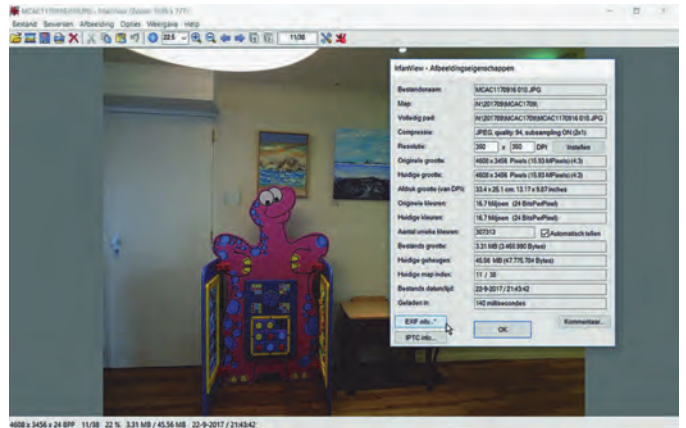
De twee pijlers van deze sobere software zijn fotobeheer en bewerking van foto's. Zeker voor deze tweede functie doet het programma niet onder voor haar concurrenten. IrfanView beschikt over een grote waaier aan foto-effecten en teken-gerei. In deel 1 heb ik de foto-beheerfuncties bekeken, in dit deel ga ik de bewerkingsfuncties verder uitwerken.

Informatie

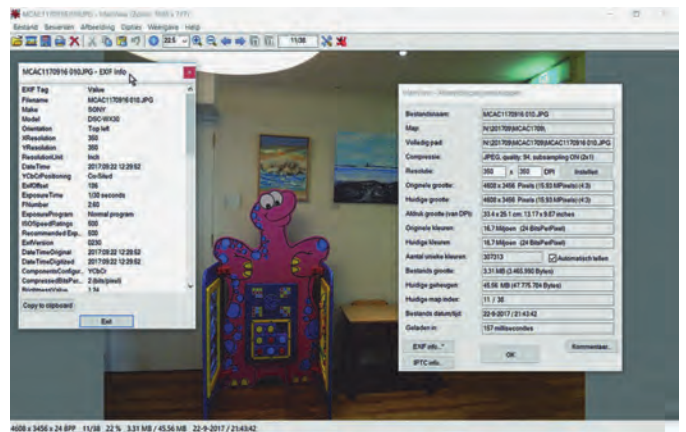
Wanneer de beeldbewerkingsmode wordt geopend (dat gebeurt standaard als je IrfanView opstart), en je daarin op het tabje 'afbeelding' klikt, zie je voor de geselecteerde afbeelding dit scherm:

Door aanklikken van de tab 'informatie' daarin krijg je de afbeeldingseigenschappen (grootte van het bestand, plaats, datum, aantal kleuren etc.) van deze foto in een volgende pop-up te zien:

Belangrijk hierin is dat je ook de exif-gegevens (zoals datum van opname, de gebruikte camera en zijn instellingen, programma waarmee de foto bewerkt is, etc.) van deze foto kunt laten ophoesten in een andere pop-up:

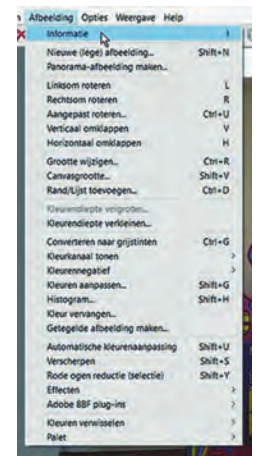
Zo krijg je een volledig overzicht van de fotoinformatie.

Bewerkingen

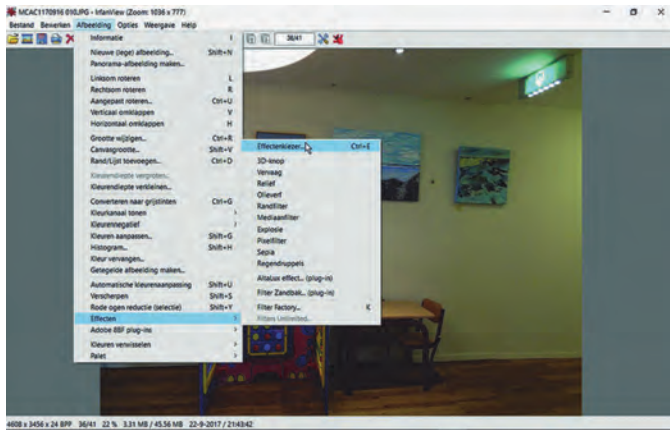
Onder de 'afbeelding' tab vind je nog veel meer bewerkingsmogelijkheden voor de betreffende foto:

Allereerst de mogelijkheden om de foto te roteren, grootte te wijzigen, de kleuren te bewerken - dat zijn de belangrijkste functies die je hier gebruikt! -, foto te verscherpen en - ook handig - rode ogen te verwijderen...

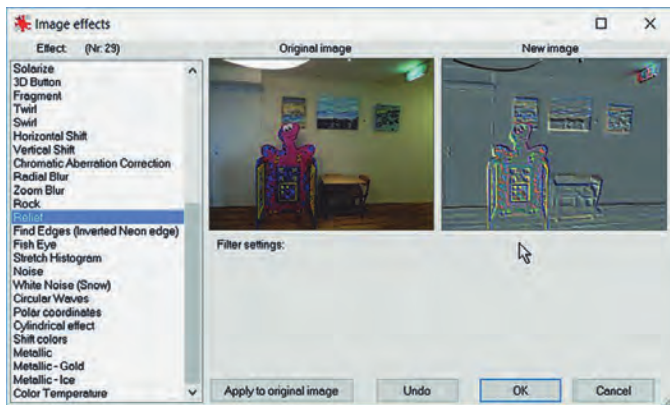
Ook heb je hier een aantal filters (onder 'effecten') tot je beschikking waarmee je de foto kunt verfriaaien.

Je kunt kiezen uit de verschillende filters, zoals op bijgaand voorbeeld:

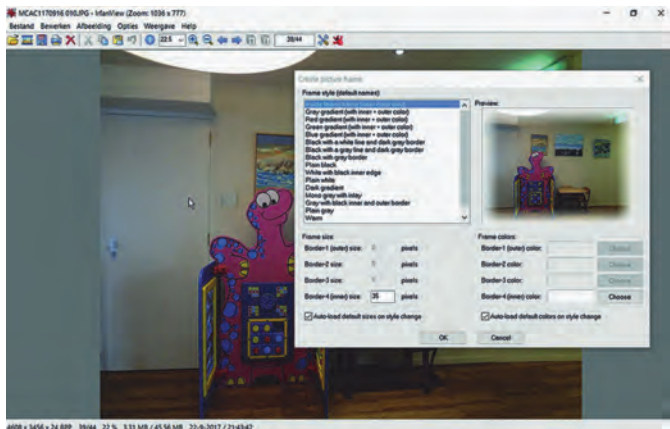

Klik op de 'effectkiezer' en je ziet een aantal voorbeelden die je direct kunt toepassen op de foto:

Ook leuk is om een rand aan je foto toe te voegen. Dat gaat als volgt:

Klik in 'afbeelding' op 'rand/lijst toevoegen' en daar krijg je een lijst met voorbeelden van toe te voegen randen met voorbeeld van het effect. Klik op OK en het is al gebeurd ...

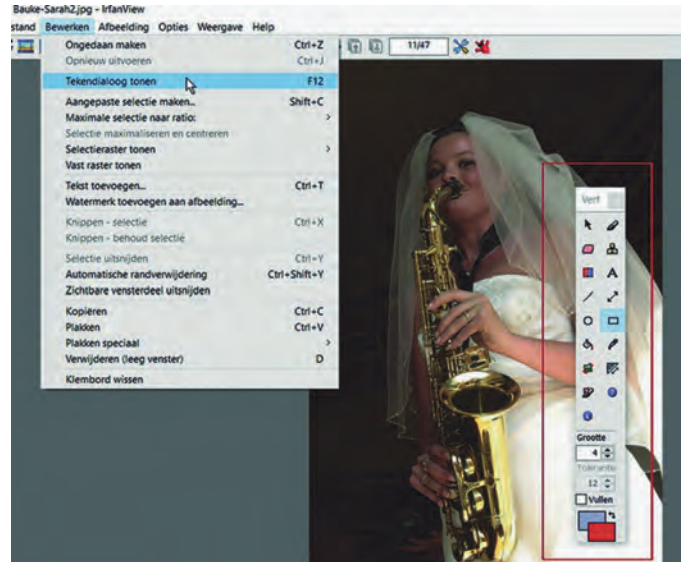

Verder wil ik je er nog op wijzen dat je hier ook panoramafoto's kunt maken, en wel door een serie foto's (die je natuurlijk met het oog op deze bewerking hebt gemaakt) op min of meer eenvoudige wijze aan elkaar te plakken. Stel je daar niet al te veel van voor, maar het kan soms een leuk effect opleveren.

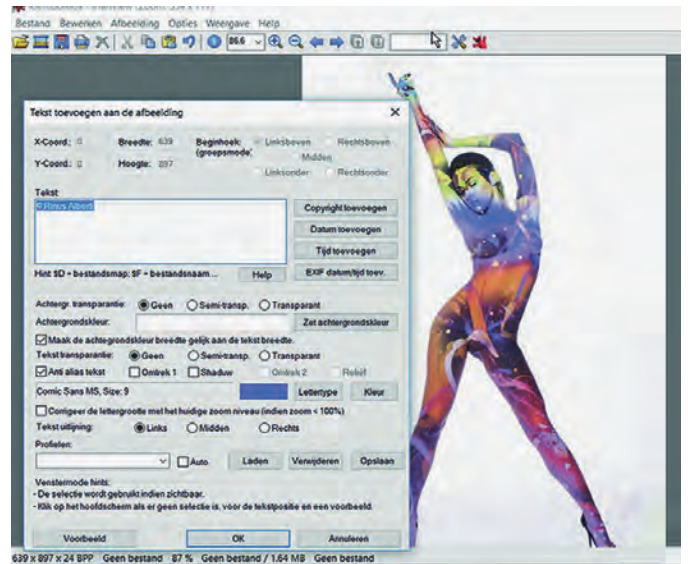
Andere bewerkingen

In tegenstelling tot wat je zou verwachten is er onder het tabje 'bewerken' weinig te vinden dat aan de eerdere bewerkingen iets toevoegt. Maar toch - hier vind je een paar dingen die eveneens belangrijk zijn!

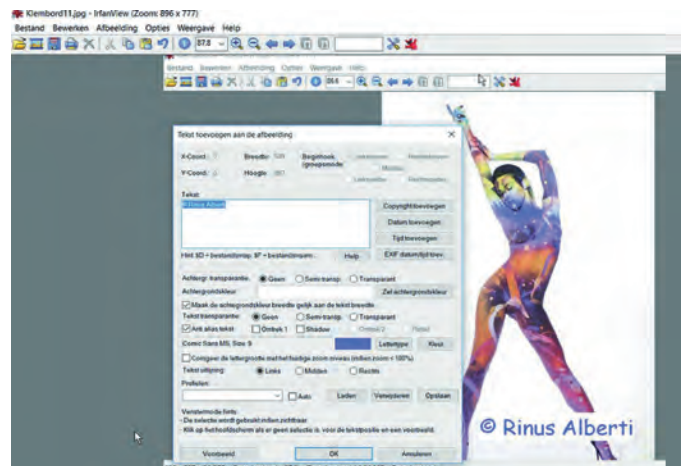
Ten eerste kan je een bewerkingspalet tonen:

Daarmee heb je een tool bij de hand waarmee je ook weer eenvoudig een aantal bewerkingen op de foto kunt uitvoeren. Dit komt in grote lijnen overeen met het handige palet dat je ook vindt in Photoshop en Gimp. Maar de belangrijkste onderdelen hier zijn 'tekst toevoegen' en - in mindere mate - 'watermerk toevoegen'. Hiermee kun je een tekst in je foto zetten - bijvoorbeeld een copyright tekst - op de plaats die jij wilt. Als je dit aanklikt krijg je een pop-up waarmee je alles kunt instellen:

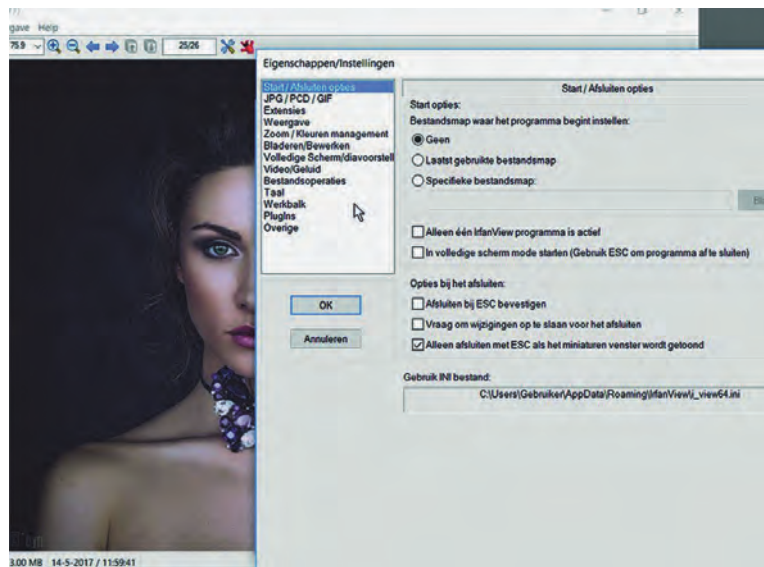

Klik daarna (zoals gewoonlijk) op OK en je tekst staat er in.

Opties

Onder het tabje 'opties' vind je drie belangrijke mogelijkheden om iets met je foto te doen.

Ten eerste kun je daar de eigenschappen en instellingen van IrfanView zelf bekijken en veranderen. Bijvoorbeeld welke extensies (jpg, raw, png, etc.) moeten worden weergegeven.

Ook Video- en geluidsbestanden zijn eenvoudig in te stellen en af te spelen met IrfanView! Die kunnen dan zonder inschakeling van een mediaspeler direct worden afgespeeld. En verder te veel om hier op te noemen, dus probeer het maar eens uit.

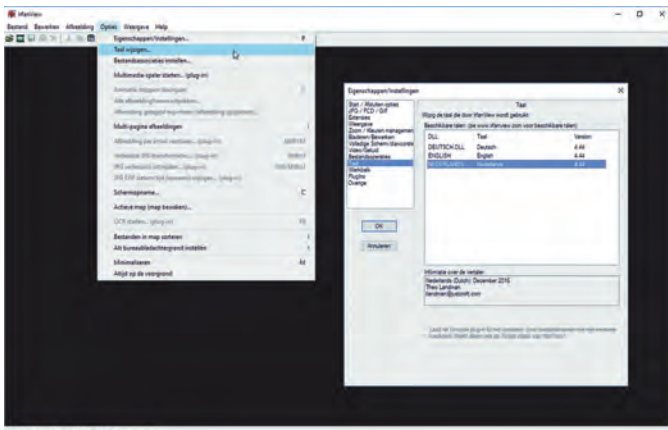
Een heel belangrijke mogelijkheid die hier getoond wordt is het maken van een schermopname.

Alle foto's in dit artikel zijn op die manier gemaakt. Je stelt het hier in, en met een speciaal commando wordt van wat op dat moment op je beeldscherm staat een schermopname gemaakt, en meteen in IrfanView getoond. Een mooie optie!

Een andere belangrijke optie in dit deel is 'verliesloze transformatie' (waarvoor je wel een plug-in nodig hebt). Zoals iedereen wel weet gaat de kwaliteit van een jpg-foto achteruit wanneer je die opent en opnieuw opslaat (bijvoorbeeld als je hem hebt gedraaid of uitgesneden). 'verliesloze transformatie' voorkomt dit!

En als je een foto zó mooi vindt dat je die als bureaublad wilt gebruiken, dan kan dat hier ook.

Ook kun je hier een overzicht krijgen van de aanwezige 'werktaalen' van IrfanView en die instellen.

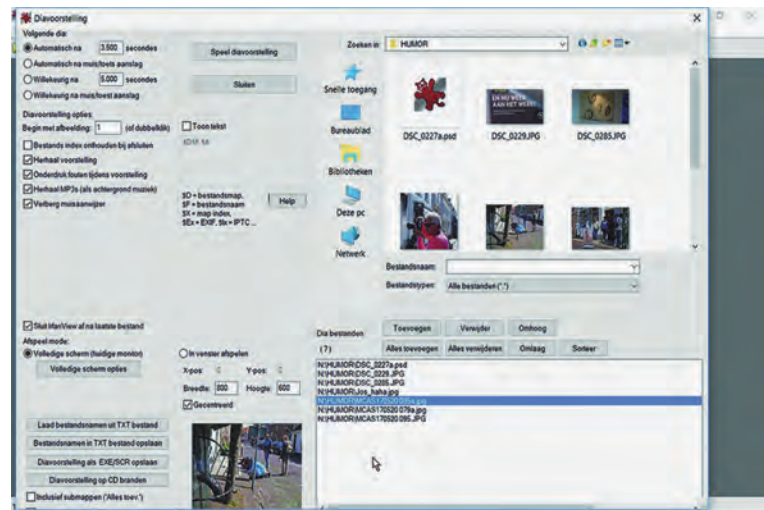

(In deel 1 had ik de taal ingesteld op 'Engels'; hier ben ik gewijzigd naar 'Nederlands' - zo gemakkelijk kan dat veranderd worden).

Bestand

Hier vind je mogelijkheden zoals 'groepsbewerking/hernemen', die al in deel 1 besproken zijn.

Een diavoorstelling is hier ook zo gemaakt. Als je die aanklikt, krijg je de volgende - zeer uitgebreide - pop-up te zien:

Veel hierin wijst zichzelf en ik ga dat hier niet allemaal uitleggen, maar wil toch enkele features noemen. Voor mij is de belangrijkste linksonder te vinden: 'diavoorstelling als EXE/SCR opslaan'. Door dit aan te klikken wordt een .exe-file gemaakt die overal afgespeeld kan worden zonder dat je een of andere mediaspeler nodig hebt! Ik maak zelf regelmatig slideshows op deze manier omdat dat zo handig en gebruiksvriendelijk is.

De mogelijkheid om de ingestelde diashow te spelen (bovenaan, links van het midden) laat je vooraf zien hoe het gaat worden, zodat je eventuele missers nog kunt herstellen. En verder: probeer het maar eens uit. Je zult verrast worden door het resultaat.

Ten slotte

Er valt uiteraard veel meer te vertellen over deze buitengewone beeldbewerker, maar ik houd het hier even bij. Probeer het zelf maar eens en geniet!

Tips voor de Chromebook

Ronald van den Tol & René Suiker

In dit vervolg op de inleiding over de Chromebook in ons vorige nummer, ligt de nadruk meer op tips en trucs om leuker, effectiever en efficiënter met een Chromebook te werken.

Het artikel over de Chromebook in het vorige nummer leidde tot een enthousiaste reactie van lezer Ronald van den Tol, die al een ervaren Chromebook-gebruiker is en graag wilde helpen een vervolgartikel te schrijven. Alleen zag hij zichzelf nog niet zo als schrijver. Nu heb je mensen die iets weten en het niet over kunnen brengen en je hebt mensen die niets weten, maar dat wel over kunnen brengen, dus besloten we om een artikel te schrijven met z'n tweeën.

Taken verdelen

Ronald zou de inhoud inbrengen, René zou er een stukje omheen schrijven. Zo zouden we samen een leuk artikel in elkaar moeten kunnen zetten, was de gedachte. Contact werd gelegd en zo zouden we aan de slag gaan.

Echter, René heeft het de laatste tijd nogal druk gehad en de deadline voor de SoftwareBus houdt daar weinig rekening mee. Dus, dacht Ronald, ik begin alvast en zowaar, eigenlijk had René er niet veel op aan te merken. Schrijven voor de SoftwareBus hoeft niet moeilijk te zijn; als je enthousiasme met wat kennis combineert, dan ben je al over de helft.

Ik hoop trouwens wel dat de eindredactie iets met de opmaak kan, want het document is in eerste instantie met een Chromebook en GoogleDocs geschreven, waarna het verder in MS Word is bewerkt op de desktop. We konden wel samen in Google werken, maar qua timing lukte dat even net niet lekker.

Bedoeling

Na een inleiding over Chromebooks in ons vorig nummer, leggen we nu de nadruk meer op tips en trucs om leuker, effectiever en efficiënter met Chromebooks te werken.

Google heeft uitstekende en uitgebreide support- en help-teksten voor Chromebooks; een deel van die teksten was een inspiratiebron voor dit artikel. Aan het eind van het artikel beantwoorden we de vragen die René tegenkwam bij zijn kennismaking met zijn Chromebook.

Wist u overigens dat er ook Chromeboxen te koop zijn? Dat zijn kleine, stille computers met Chrome als besturingssysteem; daar hoeft je dan alleen nog maar een muis, toetsenbord en monitor op aan te sluiten.

De in het vorige artikel genoemde voor- en nadelen gelden ook voor chromeboxen, maar een extra voordeel van de Chromeboxen is hun kleine formaat vergeleken met een reguliere Windows Desktop.

Android

Google streeft er naar dat op Chromebooks en -boxen alle apps gaan draaien die ook binnen Android aanwezig zijn. Dat maakt het werken met dit besturingssysteem ook commer-

ceel interessanter. Nu kun je al in een Citrix-omgeving werken (zie: <http://www.citrix.com/go/receiver.html>)

Het toetsenbord van een Chromebook

Google heeft gekozen voor een helder en eenvoudig toetsenbord. Op de bovenste rij vind je rechts van de Escape-toets functietoetsen met voor een groot deel dezelfde functionaliteiten als in de Windows-omgeving. Houd er wel rekening mee dat in Chrome natuurlijk heel veel vanuit de browser gebeurt.

- Naar de vorige pagina in de browsergeschiedenis gaan (F1)
- Naar de volgende pagina in de browsergeschiedenis gaan (F2)
- De huidige pagina opnieuw laden (F3)
- De tabbladen en de launcher verbergen in de modus voor volledig scherm (F4)
- Alle vensters weergeven in de overzichtsmodus (F5)
- Het scherm dimmen (F6)
- Het scherm helderder maken (F7)
- Dempen (F8)
- Het volume verlagen (F9)
- Het volume verhogen (F10)

Verder vind je nog één afwijkende toets met een vergrootglas erop:

- In je apps en op internet zoeken

Offline werken met een Chromebook

Vaak wordt als nadeel van Chromebooks aangegeven dat je altijd een internetverbinding nodig hebt. Maar je kunt Google Documenten, Spreadsheets en Presentaties heel goed offline aanmaken en bewerken. De laatst geopende documenten kun je opslaan op je computer. Ga als volgt te werk om offline toegang in te schakelen:

Ga naar <https://docs.google.com>, het startscherm van Googles documenten.

Klik dan op de drie liggende streepjes van 'Menu' ☰. Klik op Instellingen en schakel daar 'Offline' in.

Denk er aan dat je met met deze instelling voor alle vier de programma's de offline-toegang regelt.

Je meest recente bestanden worden automatisch offline opgeslagen. Zelf bestanden selecteren om offline op te slaan, gaat als volgt:

Open (opnieuw) het startscherm van *Google Documenten, Spreadsheets of Presentaties*.

Je krijgt dan een 'directory' van Google Drive. Klik op de drie puntjes (‘Meer’) achter de bestandsnaam die je offline wilt gebruiken. Als je die puntjes niet ziet, dan zie je waarschijnlijk grote iconen voor je documenten (grid view), druk dan op het knopje met drie puntjes met lijntjes ernaast (list view).

Klik op **Offline beschikbaar**. Er wordt nu met een vinkje aangegeven dat het bestand offline beschikbaar is.

Exotische toetscombinaties

We schreven dat het toetsenbord van een Chromebook erg eenvoudig gehouden is, maar dat is niet helemaal waar. Google heeft ervoor gekozen om tientallen (snel?)toetsen toe te voegen. Om die functionaliteiten te vinden, moet je op de toetscombinatie 'Ctrl + Alt + ?' drukken.

Je ziet dan afhankelijk van welke toets je indrukt (dus Ctrl, Alt, Shift of 'Ctrl+Alt') de functies die onder die toetscombinaties werken.

In de afbeelding zie je hoe dat werkt met een ingedrukte Ctrl-toets, je ziet dan alle werkende combinaties die met Ctrl te maken zijn en de functies die zo opgeroepen worden.

Bijvoorbeeld: Control + Enter voegt **www.** en **.com** toe aan de tekst die je in de adresbalk van de browser hebt getypt. Dus tik je *google* in gevolgd door *Ctrl+Enter* dan beland je op de site van Google.

Nuttige toetscombinaties die je op deze wijze kunt vinden:

Screenshots maken	Ctrl+Shift+(F5)
CAPSLock aan/uit	Alt+
Delete	Alt+Backspace
Volledig scherm	(F4)
Plakken zonder opmaak	Ctrl+Shift+v

Aanpassen achtergrondfoto

De achtergrond van het welkomsscherm van de Chromebook is instelbaar, ook met je eigen foto's.

Download een afbeelding van het internet die je als achtergrond wilt gebruiken. Klik op de launcher, dat is het rondje in de balk links onder. Klik daarna op het (bewegende) pijltje-omhoog en selecteer *Bestanden*.

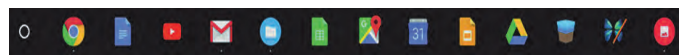
Klik in de linkerkolom op *Downloads*.

Klik met de rechtermuisknop op de afbeelding die je als achtergrond wilt gebruiken en klik op *Achtergrond instellen*.

Apps toevoegen aan je Chromebook

Ga naar <https://chrome.google.com/webstore/> en open de Chrome Web Store. Klik op *Apps*. Browse of zoek naar het item dat je wilt toevoegen.

Wanneer je een app vindt die je wilt toevoegen, klik je op *Toevoegen aan Chrome*.

De 'plank' van Google

Launcher aanpassen

Wil je snel een veelgebruikte toepassing kunnen starten, dan kun je die eenvoudig koppelen aan de 'plank', zoals Google die in zijn helpteksten noemt.

Klik op het rondje links onderaan in de 'plank'. Klik vervolgens op het naar boven wijzende (bewegende) pijltje. Je ziet dan alle apps die je op Chromebook hebt geïnstalleerd. Sleep de app van je keuze naar de 'plank' en je hebt de app aan je launcher toegevoegd.

Handige apps die je niet zo gauw verwacht

Op <https://chrome.google.com/webstore/category/apps>, de app-store van Google, vind je heel wat leuke applicaties.

Een heel bijzondere, goed werkende app is **JS-torrent**: een mooie applicatie om torrents te downloaden. Ook **TeamViewer**, voor hulp op afstand, is verkrijgbaar. Heb je kinderen in het middelbaar onderwijs, dan is de kans groot dat ze **Magister** gebruiken; en ook daar is een app voor te downloaden. Zelf heb ik rekenmachines, clipboard, history, videoscreenshot-apps en een mooie Office-editor geïnstalleerd.

Nog meer info over Chromebooks

De toetscombinatie **Ctrl+Shift+?** geeft je uitgebreide help en info over alle mogelijkheden van Chromebooks; wij hebben daar graag gebruik van gemaakt.

Werken met meerdere vensters

Je bent geneigd om op een Chromebook te werken binnen één venster, en waarschijnlijk zul je dan meerdere tabbladen open hebben staan. Maar het kan vaak handig zijn om je scherm op te delen in meerdere vensters (hoewel drie vensters al erg druk wordt, want je loopt al gauw aan tegen de beperkingen van het gemiddelde scherm).

Gebruik de bekende vensterknoppen rechtsboven om het venster verkleinen. Door aan de randen te trekken, kun je het formaat van het venster bepalen.

Een nieuw venster open je met Ctrl + N, zoals je dat ook in een Windows-omgeving doet.

Een andere manier om een nieuw venster te openen is het slepen van een tabblad naar een open plek op het scherm. Een actief venster kun je tegen de rechter of linkerkant plaatsen met de toetscombinatie Ctrl +] of Ctrl + [. Schakelen tussen vensters werkt net als in Windows met Alt+tab.

Heb je een tabblad per ongeluk gesloten, dan kun je dat herstellen met de toetscombinatie Ctrl+Shift+t, dat is de standaard Chrome-browser.

Schakelen tussen meerdere gebruikers

Zelf heb ik meerdere Gmail-accounts. Ieder account zet ik in voor andere doeleinden. Dat werkt allemaal prima binnen één venster.

Je kunt inloggen bij meerdere Gmail-accounts, mails versturen en bestanden downloaden. Maar dat laatste gaat niet altijd goed, omdat het opslaan van bestanden in je Google Drive maar in één Google-account kan.

Tot voor kort opende ik dan een 'incognito-venster'. Daar is natuurlijk ook een sneltoets voor, namelijk Ctrl+Shift+N.

Dan kun je ook een tweede Google Drive benaderen. Maar voor de voorbereiding van van dit artikel vond ik in de support van Chrome nog een handiger oplossing: je kunt namelijk met meerdere gebruikers 'tegelijktijd' gebruik maken van het Chromebook.

Als je bent uitgelogd uit je Chromebook, maar dit nog wel aan staat, dan zie je linksonder de mogelijkheid om als gast in te loggen.

Dit is niet alleen interessant als je je Chromebook wilt uitlenen of als die binnen één gezin gebruikt wordt. Je krijgt namelijk ook de optie om een gebruiker toe te voegen. Dat is de eerste stap, want de gebruikers moeten wel op je Chromebook zijn aangemaakt.

Het aanmaken van de gebruikers verloopt intuïtief: Je klikt op 'Persoon toevoegen' en je geeft daarna de naam van het e-mailaccount op (je mag '@gmail.com' weglaten) en uiteraard je wachtwoord.

Nu kun je schakelen tussen de gebruikers; als alle gebruikers zijn ingelogd hoef je niet in te loggen. Rechtsonder in de statusbalk - dat vind ik toch een fijner woord dan 'plank', de keuze van Google - staat je profielfoto. Klik daarop en in het menuutje verschijnt bovenaan de naam van de huidige gebruiker. Klik daar opnieuw op de profielfoto en je kunt kiezen voor een andere gebruiker. Het kan zijn dat de andere gebruikers niet zijn ingelogd, daar krijg je dan de gelegenheid voor.

Natuurlijk is er voor het schakelen tussen gebruikers een toetscombinatie: houd de Ctrl- én de Alt-toets ingedrukt en druk dan op de punt (.). Je komt dan snel bij de volgende gebruiker.

Ik vind dit een erg fijne optie en Chrome geeft me dan ook nog de mogelijkheid vensters te verplaatsen tussen gebruikers, maar het nut van deze optie is volgens mij gering, want je krijgt dan op je andere account twee bureaubladen en het loopt spaak met je toegang tot Google Drive!

Maar wil je het proberen, werk dan als volgt: Klik met de rechtermuisknop bovenaan het venster naast de tabbladen en maak je keuze. Je krijgt dan een terechte waarschuwing dat sommige vensters en dialoogvensters worden opgesplitst tussen bureaubladen. In de praktijk gebeurde dit bij mij altijd, maar wellicht dat dit in een upgrade wordt opgelost.

Touchpad afzetten (en andere tweaks)

Zet de experimentele functie die dat regelt ('Debugging keyboard shortcuts') aan.

Alle experimentele functies van Chromebooks kun je hier vinden:

[Chrome://flags/#ash-debug-shortcuts](chrome://flags/#ash-debug-shortcuts), dus ook deze.

Na een herstart (nu lijkt het even Windows!) kun je met een sneltoets de touchpad aan en uit toggelen. Dat doe je met <zoek> + <Shift> + P.

Op dezelfde manier kun je andere experimentele functies beheren, zoals de manier waarop met je creditcardgegevens wordt omgegaan, de manier waarop Chrome met je Zip-bestanden omgaat of 'picture in picture' aan- of uitzetten.

Veel plezier van je Chromebook!

● Telefonie over internet ●

Rein de Jong

Dit verhaal vertelt hoe ik mijn telefonie heb geregeld. Ik ben nu een fractie van de kosten kwijt. Wat ik eerder per maand betaalde, betaal ik nu per jaar.

Telefonie is in beweging. Vroeger hét monopolie van de KPN. Nu zijn er vele kapers op de kust. Aanvankelijk kwamen met carrier-(pre)select de eerste concurrenten. Later gingen kabels en internetproviders hun internettoegang bundelen met telefonie (VoIP) en nog meer andere diensten. Ook zijn Skype en WhatsApp alternatieven voor de klassieke vorm van telefonie. Ben je die hoge telefoonrekening beu? Ben je de koppeling tussen internet-provider en telefonie zat? Wil je je vrijheid terug en de kosten voor telefonie in de hand houden?

Een van de zaken die we zelf kunnen regelen, maar waar de meeste mensen voor terugschrikken, is het zelf organiseren van de telefonie. Met behulp van **Voice over IP (VoIP)** kun je zelf regelen: hoe je gebeld wilt worden en hoe je zelf kunt bellen. In dit verhaal koppel ik in- en uitgaand telefoonverkeer los. Uitgaand bel ik voornamelijk met VoipBuster, en inkomend telefoonverkeer heb ik geregeld bij CheapConnect. Voor meer informatie over VoIP lees het artikel op Wikipedia.

Welke hardware?

Om optimaal gebruik te kunnen maken van je oude telefoonapparaten is een modem/router met VoIP mogelijkheid (ingebouwde ATA) het meest geschikt. ATA staat voor Analoge Telefoon Adapters.

Voorbeelden van modems met ATA functionaliteit: de ZyXEL, die gratis bij een Telfort 20Mb ADSL-abonnement wordt gegeven of de FRITZ!Box, die door XS4all wordt geleverd wanneer je het abonnement met een jaar verlengt of overstapt naar ADSL-Only. Op eBay en Marktplaats worden volop oudere FRITZ!Boxen aangeboden; onder de veertig euro is er zeker wel een te scoren. Zelf gebruik ik de FRITZ!Box 7490.

Deze apparaten zijn ook kleine telefooncentrales. Nog een voordeel van VoIP (ATA) in het modem is dat er QOS (Quality of Service) kan worden geleverd. Dat houdt in dat het telefoonverkeer voorrang heeft boven het andere internetverkeer via je modem.

Naast deze modem/routers met VoIP (ATA) functionaliteit bestaan er ook kastjes (ATA's genaamd) met alleen ATA-functionaliteit. Deze sluit je aan op je router in het eigen netwerk. Aan de andere kant plug je dan de telefoon(s) in. Voor testdoeleinden is het goed te weten dat de diverse

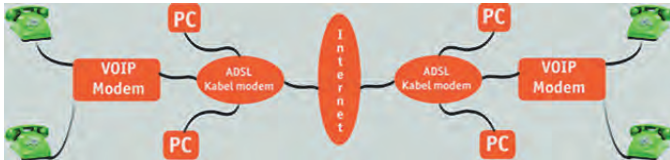

leveranciers van VoIP-diensten ook zgn. softphones leveren. Dat zijn softwarepakketten waarmee je kunt bellen. Een pakket dat onafhankelijk is van de providers, is **MobileVoIP**.

Uitgaande gesprekken

Voordat je helemaal overstapt op VoIP is het wijs om eerst te experimenteren met de uitgaande lijn. Vaak wordt gebruik gemaakt van de Betamax-providers.

Betamax-providers zijn de voordeligste VoIP-leveranciers voor uitgaande gesprekken die ik ken. Welke van de diverse Betamax-providers voor jou de beste keuze is, kan ik niet aangeven. Dat is geheel afhankelijk van je belgedrag. Met name naar welke landen je belt en of je met je vaste telefoon ook naar mobiel wenst te bellen.

Hoe werken de Betamax-providers?

Bij deze VoIP-providers kun je via het internet toegang tot het vaste of mobiele telefonienet verwerven. Voordat je kunt bellen dien je een bedrag te storten. Ze werken dus Prepaid (Pay-as-you-go). Wanneer je tien euro beltegoed stort (12,50 incl. kosten en btw) krijg je een tegoed waarmee je belminuten kunt bekostigen. Sommige netwerken kunnen kosteloos gebeld worden. Daarover is het volgende op te merken:

Je hebt meestal 90 óf 120 vrije beldagen (freedays). Freedays worden gebruikt voor het bellen naar vrije bestemmingen. Met dien verstande dat je meestal niet meer dan 300 minuten per zeven dagen gratis mag bellen, met een maximum van 60 minuten per gesprek.

Voorbeeld: VoipBuster NL-vast is gratis, na afloop van de freedays of bij overschrijding van de 300 minutenregel kost het 1,5 cent per minuut.

Niet-gratis bestemmingen gaan ten laste van je tegoed. 0900-nummers worden van je tegoed betaald.

Let op! Sommige 0900-nummers zijn zo prijzig dat je de kans loopt tijdens het gesprek de verbinding te verliezen doordat je tegoed op is. Om die reden bel ik dure 0900-nummers vaak met mijn mobiel.

Wanneer het tegoed onder de X euro zakt, kun je bijstorten. Bij de tweede keer bijstorten via een creditcard of PayPal kun je aangeven dat het opwaarderen in het vervolg automatisch dient te gaan zodra het tegoed onder de één euro zakt. Voor zover ik weet, werkt dat niet met een andere betaalwijze.

Na afloop van de freedays bel je vanuit je tegoed. Dus naar NL-vast niet meer gratis, maar voor 2 cent per minuut. Wanneer je weer tegoed bijkoopt, nadat je saldo onder de één euro is gezakt, heb je weer freedays. Ben je door het tegoed heen voordat de freedays om zijn, dan krijg je nieuwe freedays tot een maximum van 365 dagen. De beltarieven van de Betamax-providers zijn te vinden in het overzicht hierna. Raadpleeg dat regelmatig in verband met wisselende tarieven.

Welke Betamax-provider kiezen?

In onderstaand voorbeeld de keuzes die ik zou maken op dit moment (23-11-2017) op basis van het Betamax-tariefoverzicht. Voor je eigen situatie goed in de tarieftabel kijken. Tussen haakjes het aantal freedays dat je krijgt voor tien euro beltegoed. Naar mijn idee heeft VoipBuster, de 'markt-

leider', zich nu echt uit de markt geprijsd.

FreeVoipDeal (120)

De beste keuze wanneer je maar één VoIP-provider wenst voor vast en mobiel. Freedays voor het bellen naar vast voor de meeste Europese bestemmingen (België - 5 ct.) en maar twee cent naar mobiele nummers in Nederland.

VoipBuster (120)

Heeft het voordeel van een Nederlandstalige interface. VoipBuster biedt minder landen aan die je vanuit de freedays kunt bellen en een erg prijzig mobiel tarief. Wanneer je mobiel met je mobieltje belt hoeft dat geen bezwaar te zijn en kan de Nederlandstalige website de doorslag geven.

PowerVoip (0)

Geen freedays, maar wel lage tarieven: 0,1 cent voor bellen naar vast en mobiel met een starttarief van 3 cent. Tevens de voordeligste voor het bellen naar Turkije.

freeCall of VoipGain

Voor Marokkaanse Nederlanders. FreeCall kent een aantal vrije belminuten per week (max. 300) en afhankelijk van de betalingsmethode een aantal freedays. VoipGain kent een starttarief van 3 cent en het aantal freedays is afhankelijk van de betalingsmethode.

Overige ...

Geen ervaring mee. Stuur mij een berichtje met een goed alternatief, of een goed voorbeeld in een specifieke situatie.

Installeren en instellen

Ik ga uit van VoipBuster omdat de website en interface Nederlandstalig zijn. Allereerst de softphone van VoipBuster installeren. Die is nodig om een log-in aan te maken en om je eigen telefoonnummer te registreren. Klik in de site op de **[Download]**knop. Start VoipBuster en meld je aan als nieuwe gebruiker.

Type	Number	Caller ID	Status
Home	+31251234567		Verified
Home	+31251234567		Verified
Mobile	+31612345678		Verified
Mobile	+31612345678		Not verified
	No CallerID		

Registreer vervolgens je eigen telefoonnummer, zodat het, indien gewenst, wordt meegezonden naar de beller. Klik op **Bestand > Uw persoonlijk profiel** en stel de nummers in die je wenst te gebruiken. **Let op!** Bellen met een anoniem nummer is bij VoipBuster niet gratis, maar kost 5,5 ct per minuut. **Let op!** Dit moeten jouw huidige bestaande nummers zijn. De knop **[Controleer nu]** geeft VoipBuster de mogelijkheid het telefoonnummer te verifiëren.

Na te zijn aangemeld bij VoipBuster kunnen we de gegevens instellen in de FRITZ!Box, ZyXEL of andere ATA. Voor al die apparaten zijn dezelfde gegevens nodig. De wijze van invullen is echter anders. Zie de site van VoipBuster.

Benodigd zijn:

Internetnummer: het nummer waarmee je gaat uitbellen.

Gebruikersnaam

Wachtwoord

Registrar = sip.voipbuster.com

Proxy server = sip.voipbuster.com

Poort: 5060

Dit alles invullen in de onderstaande schermen. Voor het telefoonnummer vul je je huidige tiencijferig telefoonnummer in (bv. 0578123456). Vergeet niet het vinkje bij: 'use internet number for registration' te zetten. Vergeet je dat, dan wordt je nummer niet doorgegeven aan de gebelde. Zie je de optie niet, dan dien je de geavanceerde opties voor de Fritz!box eerst aan te zetten. Daarna wordt het getoond.

Name	Connect via	Telephone number	Incoming	Internal
antwapp1	integrated	600000	500000	**600
BMZ	DECT	700000	all	**611
Fritz!App Fon (Samsung SM-G935F, Rein de Jong)	LAN/WLAN	000000	all	**622
Slaapkamer	DECT	000000	all	**612
Telephone	FON 2	-	all	**2
TipTel BMZ	LAN/WLAN	000000	all	**624
TipTel Prive	LAN/WLAN	000000	all	**623
tVossehof	DECT	000000	all	**610

Kijk ook naar het nummerformaat. Dat staat vaak niet goed. De instelling die hier goed werkt is: vinkjes bij 00, 31 en 578. Wanneer alles goed is ingevuld, zie je in het overzicht van de Fritz!Box (FB) dat het nummer is geregistreerd. Nu kun je met een telefoon, aangesloten op de FB, bellen via VoipBuster.

Lukt het niet en bel je nog steeds via de vaste lijn, dan is er waarschijnlijk een kiesregel fout. De FB noemt dat 'Dialing Rules'. Daar kun je instellen welk nummer met welke provider wordt gebeld. Dit is vooral van belang als je meerdere VoIP-providers hebt. Je kiest dan voor de goedkoopste aanbieder.

Inkomend telefoonverkeer

Wanneer je geen vast KPN-nummer hebt, of wanneer je er niet aan bent gehecht, dan kun je voor één euro een telefoonnummer bij VoipBuster nemen. Je krijgt dan een 087-internetnummer. Wens je echter je 'vaste' nummer over te zetten van KPN of een andere provider, dan is BudgetPhone

een goede keuze. Bij BudgetPhone koop je voor tien euro per jaar een prepaidnummer. Dit nummer gebruik je echter alleen voor 112 en gratis nummers die je niet via Betamax kunt bellen (instellen bij de kiesregels). Voor tien euro extra porteeft BudgetPhone je 'vaste' nummer(s). Als je ook met dat/die nummer(s) wenst te bellen (bv. naar 112), zet dan beltegoed op dat/die prepaidnummer(s).

Sinds het schrijven van het eerste artikel (in 2011) heeft BudgetPhone wijzigingen doorgevoerd. De kosten voor een prepaidnummer zijn nu € 1,25 per maand. Heb je al een nummer van BudgetPhone, dan zou ik het zo laten. Ben je een nieuwe overstapper, neem dan een prepaidnummer bij CheapConnect.net. Is nog voordeliger dan bij BudgetPhone. Een jaarabonnement kost € 8,95 en het porteren van een bestaand nummer eenmalig € 5,-. Stort dan meteen wat prepaidsaldo dat je kunt gebruiken voor zowel 0900- en 06-nummers (5 ct) en vaste nummers (2,4 ct). Afhankelijk van je belgedrag kun je zelfs overwegen om CheapConnect als enige VoIP-provider te kiezen. CheapConnect is een van de weinige providers die ook gidsvermelding bieden.

BudgetPhone is nog steeds een uitstekende VoIP-provider, die veel functionaliteit paart aan een uitstekende service. Dat heeft echter wel zijn prijs, hoewel nog steeds veel goedkoper dan de € 5,- die de meeste internetproviders voor telefonie durven te vragen.

Instellingen voor BudgetPhone:

Internetnummer: Het nummer waarmee je gaat uitbellen.
Gebruikersnaam = telefoonnummer (11 pos.) in de vorm 31...
Wachtwoord
Registrar = sip1.budgetphone.nl
Proxyserver = leeg laten
Poort: 5060

Instellingen voor CheapConnect:

Internetnummer: je telefoonnummer (laatste 6 of 7 cijfers)
Gebruikersnaam = je telefoonnummer (laatste 6 of 7 cijfers)
Wachtwoord
Registrar = sip.cheapconnect.net
Proxyserver = leeg laten
Poort: 5060
 Het invullen ervan gaat net als bij VoipBuster. Hier zijn telefoonnummer en gebruikersnaam gelijk (11 cijfers volgens het formaat 31101234567).

Links

Verkorte links kunnen je zo maar naar een onveilige site verwijzen. Wees dus voorzichtig!
 Testen op veiligheid kun je met www.urlunshortener.com of www.unshorten.it

Wikipedia - VoIP	http://bit.ly/r-voip
MobileVoip	http://bit.ly/r-mvoip
VoIP tarieven	http://bit.ly/2jRYkZt
CheapConnect	http://bit.ly/r-rcc
FreeVoipDeal	http://bit.ly/r-fvd
VoipBuster	http://bit.ly/r-vb
PowerVoip	http://bit.ly/r-pv
FreeCall	http://bit.ly/r-vc
VoipGain	http://bit.ly/r-vg
Dit artikel en meer	https://www.reindejong.nl/voip

● EssentialPIM ●

Een Personal Information Manager

André Reinink

Als Google, Apple of Microsoft jouw persoonlijke informatie beheert
hoef je dit artikel niet te lezen. Of misschien toch wel? EssentialPIM is
jouw maatje voor afspraken, taken, notities, contacten, wachtwoorden en
e-mails. Klinkt als ... Outlook, ziet eruit als EssentialPIM.

Hoe het allemaal begon

Ik denk dat het eind vorige eeuw was. Je herkent de situatie misschien wel. Je wilt diverse, veelal persoonlijke informatie opslaan. Het zou zo maar kunnen zijn dat ik via de HCC op zoek ging naar een oplossing. Al dan niet via de fameuze shareware discs StarOffice, Time and Chaos, Lotus Smartsuite, Microsoft Office. Er zijn heel wat software pakketten langsgelopen.

Hoe het allemaal verder ging

Ik kocht begin deze eeuw mijn eerste mobiele telefoon. Irritant en veel gepruts om contacten op een fatsoenlijke manier op de telefoon te in te voeren. Het leek wel of iedere fabrikant per type telefoon een datakabel te koop aanbood. Jaren later kocht ik een Palm Zire PDA (Personal Digital Assistant). Palm had het al iets beter begrepen. Een goed stukje software en een standaard usb-kabel. Contacten en afspraken werden efficiënt gesynchroniseerd.

Google, Apple, Microsoft

De komst van de smartphone heeft het Personal Information Management (PIM) een behoorlijke boost gegeven. Mijn eerste kennismaking op dit terrein begon met Google. In 2004 kreeg ik een uitnodiging (invite) om een Gmail-account aan te maken. Google had het goed begrepen. Maak het gebruikers gemakkelijk en ze zullen het gemak waarderen met persoonlijke data. Of, zoals IBM het verwoordt: 'Maak een systeem dat iedereen kan bedienen en iedereen zal het willen bedienen'. En wat voor Google geldt, geldt ook voor Apple, Microsoft, Facebook en anderen.

Waarom EssentialPIM?

Ik weet niet meer exact wanneer ik een eerste versie van EPIM heb geprobeerd. Dat moet ergens rond 2010 zijn geweest. In die tijd was ik een veelvraat wat software betreft. Het liefst probeerde ik elk programma dat op mijn pad kwam. Nou ja, bij wijze van spreken dan. In de loop der jaren is dat flink minder geworden. Eerst inlezen door reviews te lezen en daarna bepalen of je er iets mee kan. Jarenlang gebruikte ik EPIM op de automatische piloot. Toen onlangs een familielid aan het stoeien was met contacten en een agenda, tikte ik in de browser maar weer eens EssentialPIM in. Die jongens en meisjes bij Astonsoft Ltd¹ in Estland hadden niet stil gezeten ... Er zijn nog veel meer PIM's. Kijk maar eens op Wikipedia².

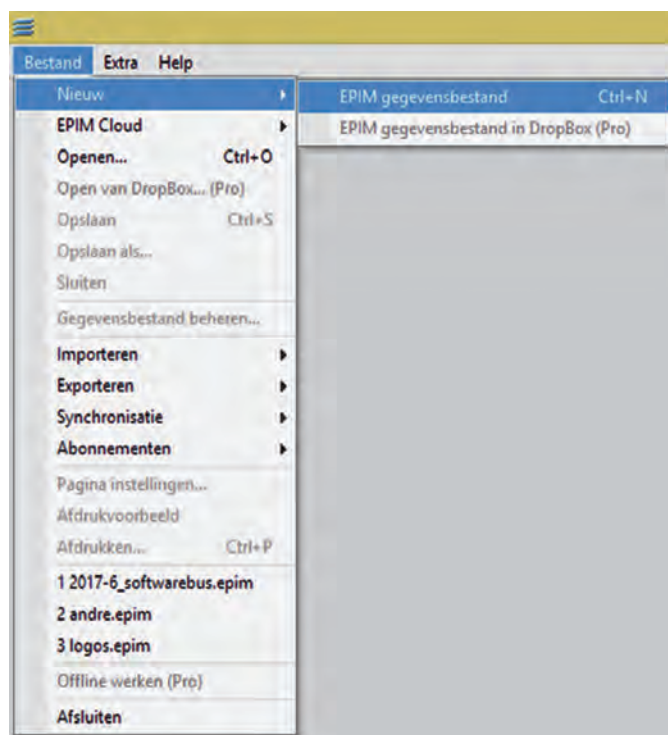
Aan het werk

Het programma is te downloaden via de site van EssentialPIM³. De software is er voor Windows 7, 8 en 10. Daarnaast

voor Android. Opvallend is dat de Android-apk rechtstreeks is op te halen zonder tussenkomst van Google. En natuurlijk op iOS - versie 8 of nieuwer. Ik kies voor EPIM Free Portable versie 7.6; geen installatie nodig. Uitpakken en draaien maar.

Versieverschillen

De software is er in meerdere smaken: Free, Pro en Pro Business. De verschillen zijn in een overzicht duidelijk gemaakt⁴. Voor mij is de gratis versie meer dan voldoende. De werking is zoals in het overzicht aangegeven en onverminderd bruikbaar. Als tegemoetkoming in het gratis gebruik krijg je af en toe een melding bij het opstarten van EPIM om je te vertellen dat er een Pro-versie is. In het programmamenu is er af en toe een subtiele verwijzing naar bijvoorbeeld de EPIM-Cloud. Wil je dat niet, dan zul je een kleine veertig dollar moeten neertellen voor een licentie. De makers updaten het programma frequent, zoals hier te zien is⁵. In 2016 werden acht updates uitgebracht. Dit jaar zijn we op het moment van schrijven bij de tiende update. Of je veertig dollar veel vindt zul je zelf moeten beoordelen. Ooit kocht ik een licentie van 'TotalCommander', indertijd nog 'WindowsCommander'. Ik dacht dat het duur was, maar het bleek een van de beste investeringen qua gebruik. Meer over de visie van EssentialPIM vind je hier⁶.

Het hoofdmenu van EssentialPIM, een nieuw bestand aanmaken.

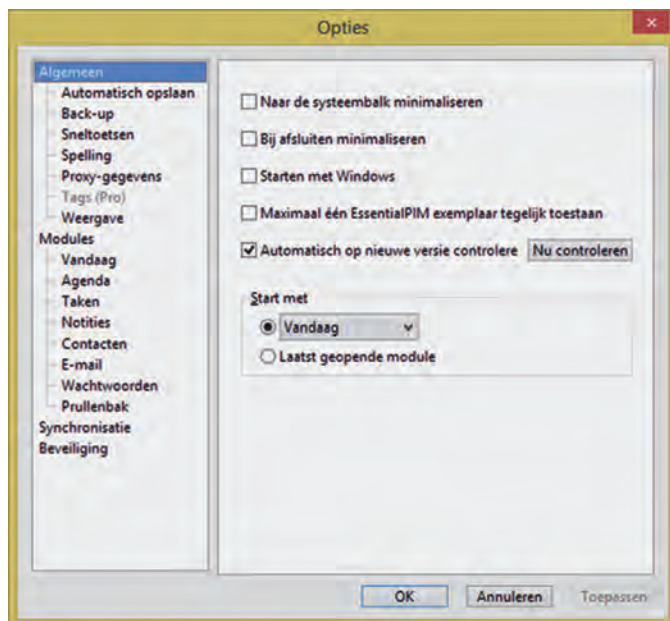
Installatie

Of je nu de installatieversie gebruikt of een draagbare versie, dat maakt niet zoveel uit. Een standaard vraag is 'welke taal wil je gebruiken'. Ik tel in de map 'Languages' zo'n 31 talen. Ook Nederlands is present. Na een klik krijg je de mogelijkheid om gebruik te maken van de EPIM Cloud. Maar dat wil ik niet. Ik klik op 'verder'. Aansluitend opent zich het werkscherm. EPIM merkt op dat er geen bestand (database) geopend is. Een nieuwe aanmaken dus.

Even vooruitlopend: bij het afsluiten maakt EPIM een backup aan in de map 'Database'. EPIM gebruikt een Firebird-database. Na het aanmaken van een database zien we een overzicht met Vandaag, Agenda, Taken, Notities, Contacten, E-mail, Wachtwoorden en Prullenbak.

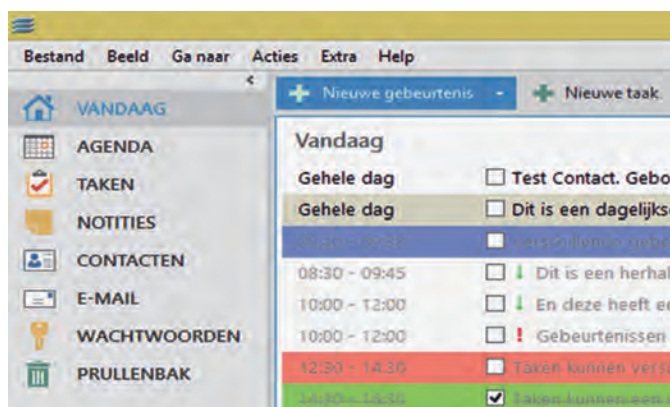
De eerste stappen

EPIM heeft een soort demo-overzicht klaargezet. Je kunt daarmee spelen. Het is bedoeld als een tutorial. Zelf vind ik het prettig om alle demo-gegevens te verwijderen en 'from scratch' te beginnen. Ik zal in 't kort de menu-onderdelen stuk voor stuk behandelen. Maar voordat ik dat doe ga ik naar de 'opties'. Die vind je in het menu onder 'extra'. De instellingen zijn stuk voor stuk duidelijk geformuleerd. Ik durf te stellen dat iedereen kan deze begrijpen.

De opties van EssentialPIM

Wel wil ik een van de instellingen alvast onder de aandacht brengen. Onder 'Algemeen', 'Spelling' heb je de mogelijkheid om een woordenboek te configureren. Ik voeg het Nederlandse woordenboek toe. Hierover meer verderop in dit artikel.

De menu-onderdelen in EssentialPIM

Menu

De menu-onderdelen in EPIM kun je qua weergave zelf bepalen. Dat kan door op een menu-item met de rechter muistoets te klikken en direct een item aan of uit te zetten. Het kan ook via 'Extra', 'Opties', 'Modules'.

Vandaag

Als je EPIM start kom je in het openingsscherm 'Vandaag'. Als je een taak of herinnering hebt ingesteld, wordt dat eerst getoond. Via 'Extra', 'Opties', 'Modules' en 'Vandaag' kun je instellen wat je in dit scherm getoond wilt hebben. Standaard zijn Agenda, Taken, E-mail en Feestdagen ingesteld. Zo zie ik dat bij Taken vermeld is dat ik op 23 november 2017 mijn artikel voor de 'Softwarebus 6' moet inleveren.

Agenda

Agenda is het tweede menu-onderdeel. Als je dit selecteert klapt het menu verder uit en kun je kiezen uit Dag, Week, Maand, Jaar en Tabel. Allemaal zeer duidelijk vormgegeven. Linksonder in het scherm zie je de huidige maand als een kalender weergegeven. In die kalender worden afspraken en taken getoond.

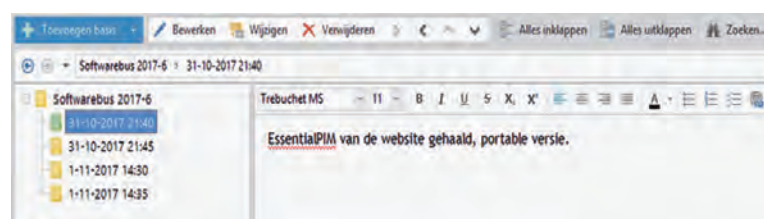
Door erop te klikken spring je naar de desbetreffende taak of afspraak. Een sterk punt van EPIM: je kunt agenda's importeren in het ics-(iCal)formaat. Niet verwarren met de kalender van Apple. Meer informatie vind je hier⁷. Natuurlijk kun je ook agenda's uit een andere EPIM-applicatie importeren. Exporteren gaat ook: ics, html en epim. De mogelijkheid van import en export van een agenda vind ik een sterke eigenschap van het programma.

Taken

Het derde menu-item. Je kunt in EPIM taken aanmaken. Ik noemde al een voorbeeld. Onder 'Taken' kun je de lopende taken inzien of een nieuwe taak aanmaken. Ik zie een schoonheidsfoutje, een niet vertaalde tekst 'By Start date'. Zoiets prikkelt mij en ik kijk hoe de vertaling gemaakt is. In de map 'Languages' zie ik 'Dutch.lng' staan. Ik sluit EPIM af, open het tekstbestand en vervang de Engelse tekst door 'Op startdatum'. Na herstarten is de tekst in EPIM nu in correct Nederlands zichtbaar. Zo zou je dus, als je dat leuk vindt, alles in het Fries of Twents kunnen vertalen.

Notities

Heel handig zo'n kladblok. Ik gebruik het voor dit artikel om allerlei notities te maken. Als je het Nederlandse woordenboek hebt geïnstalleerd, wordt de spelling van de teksten in de notities op correct Nederlands gecontroleerd. Notities heeft ook een zoek- en vervangoptie aan boord. Heel handig. De notities kun je naar eigen wens indelen. Bijvoorbeeld aan de hand van een boomstructuur. De naam van de notitie is vrij, maar kan ook automatisch gemaakt worden, of als datum, tijd of combinatie daarvan.

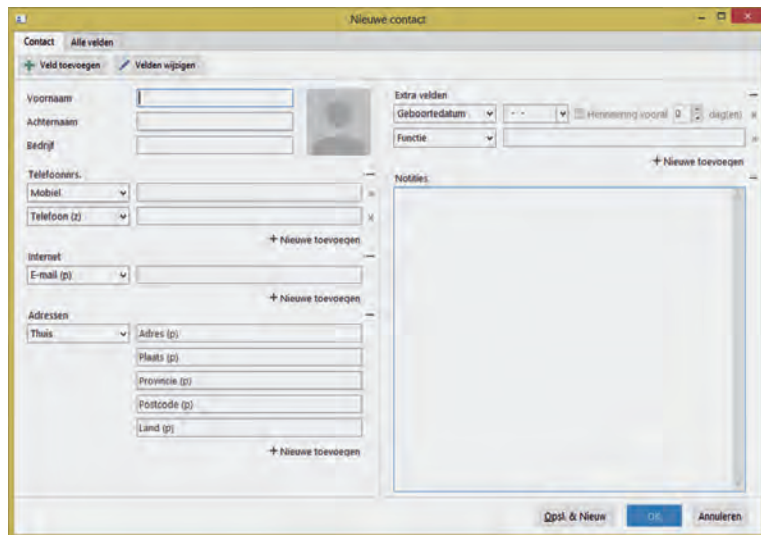

Handige notitiemogelijkheden

Contacten

Misschien wel het belangrijkste onderdeel van het programma. Hier valt veel over te schrijven. Ik zal me beperken tot de belangrijkste eigenschappen. Het wordt allemaal duidelijk als je klikt op 'Contact toevoegen'. Je krijgt dan een overzichtelijk invulscherm te zien. Dit scherm kun je vullen met niet alleen tekst, ook een foto toevoegen is mogelijk. Als je een geboortedatum invult van het contact kan deze weer gebruikt worden als agenda-item. Verjaardag en foto zijn heel handig voor gebruik op je smartphone. Ik kom daar later op terug.

Sterk punt van dit onderdeel is de mogelijkheid om zelf velden toe te voegen. Velden die al in EPIM voorgeprogrammeerd zijn. En zelfs is het mogelijk velden aan te passen qua naam. Denk goed na of je exotische aanpassingen wilt gaan maken in verband met compatibiliteit met andere EPIM-versies, zoals met een versie op een andere pc. Bezint eer ge begint.

Duidelijk scherm om contacten te beheren

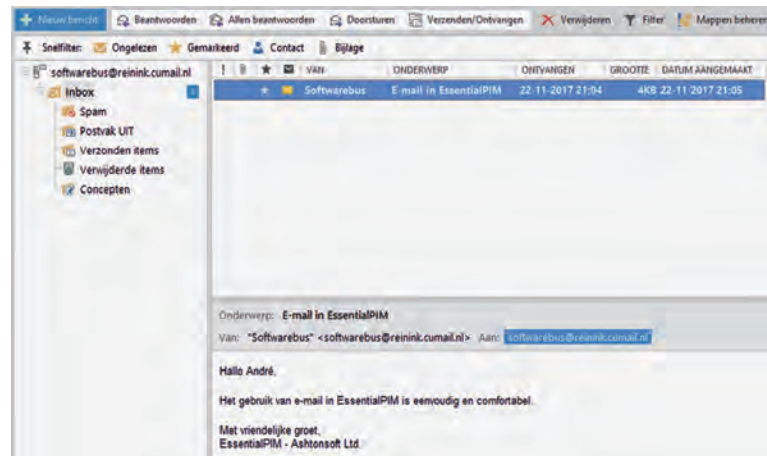
Net als bij de agenda geldt ook hier weer de mogelijkheid om te importeren en te exporteren. Contacten importeren: csv, vcf (vCard) en EPIM. Contacten Exporteren: csv, html, rtf, txt, vcf (vCard) en EPIM. Bovenstaande mogelijkheden maken het programma een ideale compagnon voor de smartphone.

E-mail

Voor sommige gebruikers is e-mail (en sms) passé. De nieuwe, snellere communicatie (Whatsapp, Telegram, Instagram, et cetera) heeft hun voorkeur. Voor de lezers die e-mail wel willen gebruiken heeft EPIM een e-mailclient aan boord. Op mijn werk gebruik ik (verplicht) Outlook, thuis gebruik ik Thunderbird. Ooit begon ik e-mail te versturen in Eudora. Waar is de tijd gebleven? De e-mailclient in EPIM heeft niet de functionaliteit van Outlook of Thunderbird. Maar wie gebruikt alle beschikbare functionaliteit van een programma?

De e-mailclient kan met mappen werken, filteren, tags toevoegen, meerdere identiteiten gebruiken, werken met pop3, imap4 en beveiligde verbindingen. In de gratis versie wordt versleuteling van berichten (PGP) niet ondersteund. Eerder in dit artikel schreef ik over woordenboeken. De geïnstalleerde woordenboeken kun je gebruiken voor spellingscontrole bij het opstellen van een e-mailbericht. Opmaak van berichten is mogelijk in platte tekst en HTML. De body van een e-mail kan als achtergrond een kleurtje krijgen of een afbeelding. Natuurlijk kun je de contacten opgenomen in het EPIM-onderdeel 'contacten' gebruiken in de e-mailclient. Op het

eerste gezicht lijkt het een hele basic e-mailclient, maar nader beschouwd is die dan wel goed en compleet uitgevoerd. Voor mensen die fan zijn van 'conversaties': die worden niet in de gratis versie aangeboden.

EPIM heeft een zeer functionele e-mailclient aan boord

Wachtwoorden

Hier kan ik kort over zijn. EPIM heeft een wachtwoordkluis om wachtwoorden met bijbehorende notities op te slaan. Je kunt gebruikersnaam, wachtwoord, url en bijbehorende notitie beheren. Ook kun je een wachtwoord laten genereren in plaats van het zelf te bedenken. Maximaal 200 karakters. Hoofdletters, kleine letters, cijfers en speciale karakters. Die laatste zijn aanvulbaar door de gebruiker. Voor dagelijks gebruik is dit waarschijnlijk meer dan voldoende. Veeleisende gebruikers kunnen terugvallen op bijvoorbeeld 'Keepass'.⁸

Prullenbak

Ooit kreeg ik het voor elkaar om op mijn eerste Windows-pc op het werk een prullenbak te verwijderen. De jonge systeembeheerder vroeg me wat ik precies gedaan had. 'Geen idee.' Gelukkig heb ik na die tijd de prullenbak beter leren waarderen. Niet dat ik er dagelijks gebruik van maak, maar toch ...

Prullenbak, soms een redder in de nood

De prullenbak verzamelt alle verwijderde items, althans, bijna alle items. E-mails die verwijderd worden komen niet in de prullenbak terecht. Maar mocht je een taak, afspraak, contact of wachtwoord per ongeluk verwijderd hebben, dan is de prullenbak in EPIM jouw redder in de nood.

Synchronisatie - basic

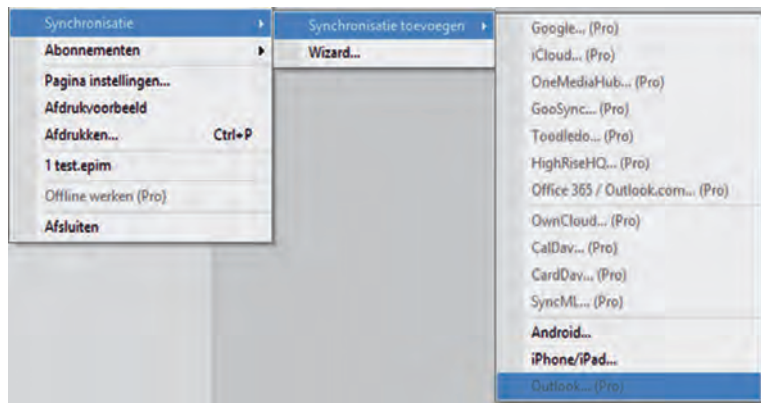
De simpelste synchronisatie van contacten die je kunt bedenken is door vanuit EPIM de contacten te exporteren naar een vCard-(vcf)bestand. Dit bestand kopieer je naar je telefoon via, bijvoorbeeld, een kabel of draadloze verbinding. Vervolgens kun je het bestand importeren in de contacten op jouw telefoon. Dit werkt bij zowel Android als een iPhone. Het vCard-formaat bij een iPhone moet minimaal versie 3 zijn. Dat zal bij Android waarschijnlijk ook zo zijn. EPIM exporteert in vCard versie 3, dat moet dus functioneren.

Contacten kun je op deze manier exporteren/importeren. De hier beschreven methode werkt dus zonder de noodzaak om

EPIM op je telefoon beschikbaar te hebben. Deze methode werkt echter niet voor het synchroniseren van afspraken/taken (kalender) met een Android-toestel. Je kunt dus niet zonder meer synchroniseren tussen telefoon en EPIM op je pc. Google eist dat je de kalender gebruikt met een Google-account. Omdat ik geen iPhone bezit, kan ik daar wat de agenda betreft niets over zeggen.

Synchronisatie - via de EPIM-app

De EPIM- app heb ik op een Android-toestel geïnstalleerd. De app werkt met alle Androids vanaf versie 4, is gratis en reclamevrij. En is te downloaden via Google en direct te laden vanaf de site van EssentialPIM. De app van Apple kan officieel alleen via de app-store verkregen worden. Om te kunnen synchroniseren moet in EPIM deze functie geconfigureerd worden. Dat klinkt als lastig, maar dat is het niet.

Synchronisatie instellen, een fluitje van een cent

Via het optiemenu kun je 'Synchronisatie' bereiken. De rest wijst zich vanzelf. Wellicht ten overvloede: we hebben het hier over synchronisatie in een draadloos netwerk. Er is overigens ook een 'echte' netwerkversie beschikbaar en een app. Na de configuratie in EPIM en de installatie van de app, kunnen alle apparaten waarop EPIM staat met elkaar synchroniseren.

Eenrichting-synchronisatie van apparaat A naar B en ook andersom. Ook tweerichting-synchronisatie tussen devices is mogelijk en alle menu-items kunnen worden gesynchroniseerd. De agenda/kalender ook, maar die wordt gesynchroniseerd met de interne agenda in EPIM. Er zijn voor Android overigens apps die in de Google-kalender een lokale kalender aanmaken die niet gesynchroniseerd wordt met de Google Cloud.

Nog meer apps

EPIM biedt nog meer apps aan:

- synchronizer, om databases lokaal en via een netwerk te synchroniseren.
- archiver/dupe-remover, om gegevens te archiveren of duplicaten te verwijderen.
- Outlook-sync, om te synchroniseren met de 64-bit versie van Outlook 2010, 2013 en 2016.

Kijk hier⁹ voor meer informatie.

Ervaringen met de helpdesk

Ik heb de e-mailsupport gebruikt om een vraag te stellen. Mijn vraag was: 'Waarom ondersteunt EPIM versie 4.0 van vCard niet?' Als reactie kreeg ik het verzoek om mijn vraag te ontdekkelen. Dat heb ik gedaan met een internetartikel waarin vCard 4.0 als een betere versie van 3.0 uit de doeken werd gedaan. Als reactie daarop kreeg ik het antwoord dat het een goede suggestie was en dat deze op de 'to-do-list' werd gezet.

Conclusie

EssentialPIM is voor Personal Information Management als een Zwitsers zakmes voor een padvinder. De onderdelen van het programma zijn goed uitgevoerd. De interface is duidelijk. Alles werkt intuïtief. De gratis versie bevat geen onaangename beperkingen. Bij het gebruik van de gratis versie krijgt de gebruiker af en toe subtiele (niet-storende) meldingen in beeld. Maar bij het gebruik van de software 'breken' die meldingen niet in op de software. Als je de software eens wilt proberen, raad ik je de draagbare versie aan. Na het testen knikker je de software simpelweg van je harde schijf. Of niet. Warm aanbevolen.

Online alternatieven

Natuurlijk zijn er vele 'on-line' alternatieven. Die ga ik hier niet allemaal behandelen, maar een uitzondering wil ik maken voor Fruux¹⁰. Fruux is opensource software om contacten, agenda en taken te synchroniseren. Dat doet Fruux op een indrukwekkende manier¹¹.

Wat de toekomst brengen moge ...

Misschien heb je er al wel eens over gelezen: Project Fi¹². Het is een 'mobile virtual network provider'. Google is met dit project gestart in 2015. En als alles gaat zoals zij bedacht hebben, kun je al het hierboven geschrevene vergeten.

Links:

- <http://www.astonsoft.ee/>
<http://bit.ly/2zcdTS1>
- https://en.wikipedia.org/wiki/List_of_personal_information_managers
<http://bit.ly/2BeEBuQ>
- <https://www.essentialpim.com>
<http://bit.ly/2jh6D0F>
- <https://www.essentialpim.com/pc-version/pro-vs-free>
<http://bit.ly/2hOirH7>
- <https://www.essentialpim.com/news/version-history>
<http://bit.ly/2jOPlf8>
- <https://www.essentialpim.com/about-us>
<http://bit.ly/2zZGRb2>
- <https://en.wikipedia.org/wiki/ICalendar>
<http://bit.ly/2zfxMYH>
- <https://keepass.info/>
- <https://www.essentialpim.com/nl/pc-version/supplementary-apps>
<http://bit.ly/2AunFDq>
- <https://fruux.com/>
- <https://fruux.com/supported-devices/>
<http://bit.ly/2mZzU4V>
- https://en.wikipedia.org/wiki/Project_Fi
<http://bit.ly/2A3Y9V7>

● De webbrowser Opera ●

Henk Geesink

Dit artikel verscheen in CompuLinks 2017-3, een uitgave van SeniorenAcademie, een HCC-ig. Met dank aan de auteur voor zijn toestemming tot plaatsing.

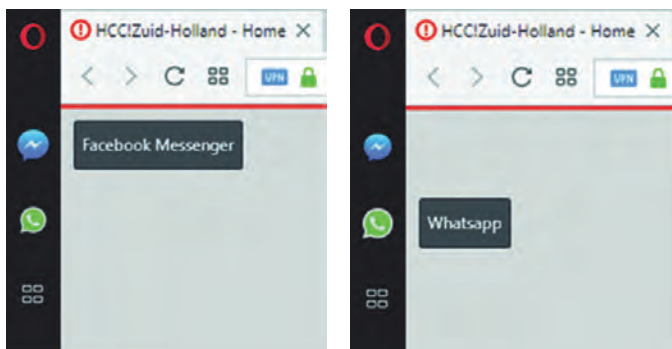
Onlangs was ik bij een SeniorenAcademie bijeenkomst in Capelle aan den IJssel. Het was een middag met verschillende onderwerpen. Een echte lekkere *rommelmiddag*, zoals ik het noem. Zo kwamen respectievelijk de Chromecast, VPN (Virtual Private Network) en Google Maps ter sprake. Dit leidde tot vele vragen en opmerkingen. Onder andere werd gememoreerd dat de webbrowser Opera een gratis ingebouwde VPN-client heeft en werd de presentatie, o.a. met android-tablets en -telefoons, niet bekabeld maar via een Chromecast op de beamer gezet.

Ik moest een en ander natuurlijk eens uitproberen en hoewel zelf een fervent Firefox-gebruiker leek het mij het eenvoudigst eerst eens naar Opera te kijken. Dus: Opera gedownload, geïnstalleerd en geprobeerd. Al gauw begon ik enthousiast te worden. Niet alleen is de browser erg snel, maar ook het aantal standaard aanwezige functies blijkt aanzienlijk te zijn.

Om er een paar te noemen die mij direct opvielen:

1. Een ingebouwde WhatsApp (geen apart programma meer nodig).
  2. Een ingebouwde advertentie-onderdrukker (te vergelijken met Adblock Plus).
  3. De reeds eerder genoemde VPN-client.
  4. Een Click-to-Play-mogelijkheid (net beschikbaar gekomen in Microsoft Edge) om Flashplayer-filmpjes af te spelen.
  5. Vele extensies als uitbreiding (de meeste gebruik ik ook al met Firefox).
  6. En last but not least blijkt er via Google Maps (dat ik natuurlijk ook even probeerde) de mogelijkheid te zijn om te casten via een Chromecast (omdat ik zelf geen Chromecast heb, kan ik dit niet verder proberen, maar ... zie verderop).
  7. En natuurlijk alle functies die je van een geavanceerde browser verwacht. Hier ga ik verder niet op in.
- In het kort: Ik ben (voorlopig) enthousiast over deze browser en blijf ze nog wat langer gebruiken!

Laten we de verschillende functies eens nader bekijken.

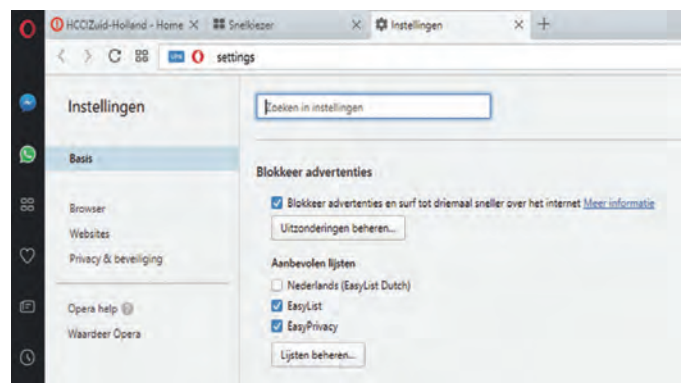

Ingebouwde WhatsApp

Deze werkt exact hetzelfde als het aparte WhatsApp-programma dat onder Windows geïnstalleerd kan worden. Dus inderdaad geen apart programma meer nodig.

Advertentie onderdrukker

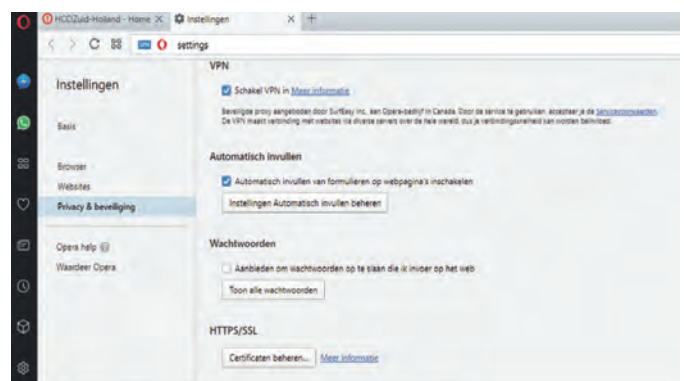
Het installeren van Adblock Plus als extensie is hiermee overbodig geworden. Het werkt namelijk op een vrijwel identieke manier. Ook de verschillende 'lijsten' met te werven advertenties komen overeen. Vreemd vind ik wel dat de Nederlandse lijst niet standaard aan staat!

Ingebouwde VPN-client

Dit blijkt zeer eenvoudig te gaan. In de instellingen aangeven dat ik VPN wil gebruiken. Er komt linksboven in de adresbalk een knopje beschikbaar waarmee ik het aan/uit kan zetten. Als ik anoniem wil surfen is dat aan/uit-knopje voldoende. Ook als ik een verbinding wil hebben met een tegenpartij die VPN gebruikt, is er verder niets nodig. Die tegenpartij zorgt voor zijn kant.

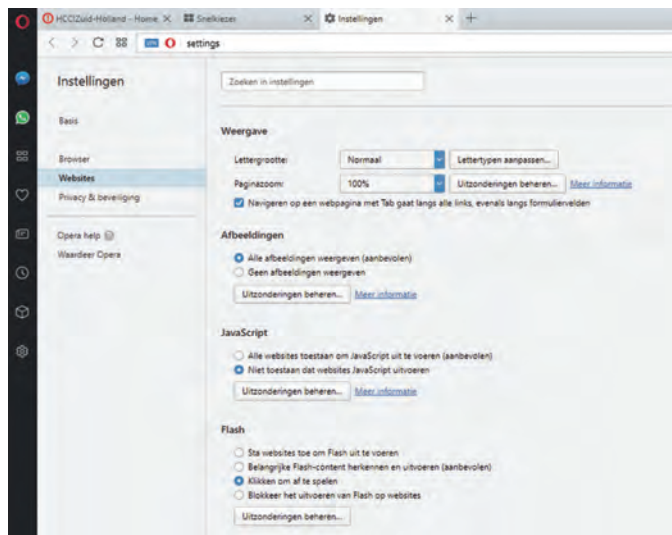
Alleen als ik een verbinding met het bedrijfsnetwerk van mijn werkgever wil hebben, moet ik de gegevens van die kant (netwerk, enz.) instellen.

Flash Click-to-Play

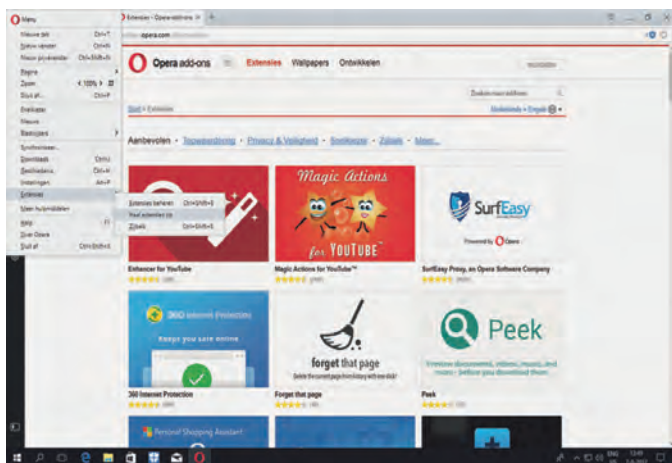
Tot nu daarmee geen problemen ondervonden. Deze mogelijkheid werkt gewoon. Flashplayer-filmpjes zijn af te spelen. In Firefox is dit veel ingewikkelder, maar wel mogelijk, terwijl in Google Chrome helemaal geen Flashplayer-filmpjes

afgespeeld kunnen worden. In Microsoft Edge gaat het op identieke wijze als in Opera.

Extensies

Zoals gezegd: de extensies die ik in Firefox gebruik zijn hier ook aanwezig. Eén uitzondering tot nu toe gevonden: in Firefox gebruik ik de extensie 'URL-suffix'. Deze maakt het mogelijk de websitenaam in te vullen zonder de voor- en achterkant. Bijvoorbeeld: 'www.hccnet.nl' kan ik inkorten door slechts het typen van 'hccnet'. Deze extensie heb ik in Opera niet kunnen vinden. Andere (zoals 'privacy badger' en 'youtube downloader') zijn aanwezig en werken vrijwel identiek. Meer heb ik persoonlijk niet nodig en ga ik dus ook niet proberen, hoewel ik wel door een aantal extensies heen gelopen ben. De keuze is groot. De mogelijkheid om naar extensies te gaan, vinden we door op de ALT-toets te drukken. In het menu dat dan te voorschijn komt is het de 14de van boven. Een beetje verborgen dat wel.

Chromecast-ondersteuning

Heb een Chromecast geleend van mijn dochter, maar het blijkt dat ik er daarmee niet ben. Je moet de Chromecast namelijk configureren (verbinden met je eigen wifi-netwerk). Op zich logisch, maar dat configureren gaat via de 'Chrome Home App'. En dat is een Android- c.q. iPhone-app en die werkt in Windows natuurlijk niet. Er schijnt voor Windows Phone niets te bestaan om dit te doen. Om het via een aparte app te doen vind ik sowieso onlogisch. Mijn conclusie: Als het configureren alleen maar kan via één van de bovengenoemde apps, is Chromecast voor Windows-gebruikers onbruikbaar en geldt weggegoien.

De Cast-mogelijkheid heb ik verder alleen maar in Google Maps kunnen vinden. Daar vind je ze door Google Maps in Opera te starten en dan (links) bij 'Zoeken in Google Maps' met de rechtermuisknop op het hamburgermenu te klikken. In het menu dat dan verschijnt, vind je (als 10de van boven) 'Cast ...'. Daarmee wordt het o.a. mogelijk je bureaublad te casten naar je tv, mits je wel je Chromecast geconfigureerd hebt, en zoals net gezegd ...

Als je hetzelfde doet in Firefox (Google Maps starten en rechtsklikken op het hamburgermenu) blijkt die Cast-mogelijkheid niet aanwezig te zijn in het menu dat verschijnt. In Microsoft Edge komt er zelfs helemaal geen menu.

Inmiddels ook enige nadelen in Opera ontdekt

Om ze te noemen:

- Je kunt tabs vastpinnen, maar dat werkt alleen maar zolang Opera actief is. Sluit je Opera af en start je het daarna weer op, dan zijn de vastgепinde tabs verdwenen. Wat heeft vastpinnen dan voor zin?
  - Andere functies die ik in Firefox niet ken resp. niet gebruik en waarvan ik het nut dan ook niet direct inzie, zijn: Snelkiezer; Bladwijzers; Persoonlijk nieuws.
  - Te memoreren valt verder, dat de Startpagina-knop (links-boven) niet verwijst naar mijn ingestelde startpagina, maar naar de standaard Opera Snelkiezer-pagina. Niet echt handig en nogal afwijkend van andere browsers!
  - Verder is het mij volstrekt onduidelijk of Opera zichzelf automatisch updatet of dat dit manueel moet gebeuren. Dit is nergens te vinden. Ook niet in de help.
- Tot zover mijn experimenten met de browser Opera. Ik vind het nog steeds een leuke browser en hoewel mijn oude trouwe Firefox nog niet verdwenen is ...

P.S. (van de redactie)

Een groep voormalige Opera-ontwikkelaars heeft eigen ideeën (en Chrome-extensies, zoals Chromecast, al kreeg die kritiek!) verwerkt in de browser Vivaldi, die vooral in Linux-kringen veel belangstelling heeft. Er zijn ook Mac- en Windows-versies te downloaden van www.vivaldi.com/download. Vivaldi geeft van alle opgeroepen sites interessante, uitgebreide site-informatie, klik bovenaan links naast de url.

